

ÉLETTÜNK

LIV. évf. 2. szám

Az európai magyar katolikusok lapja

2022. február

Család: védőbástya, az élet szentélye

Ferenc pápa is fontosnak tartja, hogy egyre többet és többet gondolkodjunk és beszéljünk a családról, a 2021. március 19. és 2022. június 26. közötti időszakra ezért hirdette meg az Amoris laetitia-családévet. A család kifejezést választotta 2021-ben az Év szavának a magyar közmédiában is a Montágh Testület tagjainak szavazatai alapján, mert, mint indokolják, a család az összetartozás kifejezője, örömforrás és védőbástya. Az elkövetkező hónapokban mi is figyelmünk középpontjába helyezzük a családot (beleértve az egyszerűségeket is) mint élethordozó intézményt, mint megvédelmezendő értéket, amely nélkül nincs jövő.

(Szerkesztőség)

A szeretet köteleivel átszőtt forrás

2021. december 26-án Egyházunk a Szent Család titkát ünnepelte. A Vatikánban Ferenc pápa az Úrangyala imádság előtt a Szent Család példájáról elmélkedett. Kiemelte a családi kapcsolatok alapvető szerepét, amely Jézus számára is a szeretet köteleivel átszőtt forrást jelentette. A Szentatya utalt a család feladat jellegére, amelyet ápolni kell.

„Isten egy alázatos és egyszerű családot választott ki arra, hogy közénk jöjjön. Amulattal szemléljük e titok szépségét, két konkrét szempontot is kiemelve, amelyek fontosak a családok számára” – kezdte beszédét a pápa.

Az első szempont: a család az a történet, amelyből származunk. Mindenkinek megvan a maga saját története, a saját családjának a története, senkinek nincs varázspálcája, mindenkinek van saját története. A család annak a története, ahonnan eredünk. Jézus is egy család történetének a gyermeke. Ott látjuk őt az úton, amint Máriaival és Józseffel Jeruzsálembé zárandokol fel a Húsvétra. Aztán az anya és az apa aggodalmát szemléljük, akik nem találják őt. Végül pedig miután rátaláltak, vele együtt térnek haza (vö. Lk 2, 41–52). Szép dolog azt látni, hogy Jézus, aki szülei ölelésében és gondoskodásában születik és növekszik, miként illeszkedik a családi kapcsolatok szövetébe.

Isten nem magányos vezető személyeknek teremtett minket, hanem arra, hogy együtt járjunk. Adjunk hálát ezért és imádkozzunk családjainkért. Isten gondol ránk, és akarja, hogy együtt legyünk mint hálás, együtt élő emberek, akik képesek megőrizni a gyökereiket.

A második szempont arra utal, hogy családnak lenni olyan feladat, amit mindennap tanulunk kell. Az evangéliumban azt látjuk, hogy még a Szent Családban sincs minden

rendben, hiszen ott is vannak váratlan problémák, szorongás és szenvedés. Mária és József elvesztik Jézust és aggódva keresik, de három nap múlva megtalálják. És amikor a Templom tanítói között ülve azt válaszolja, hogy neki Atyja dolgaival kell törődnie, akkor nem értik őt. Időre van szükségük ahhoz, hogy megismerjék gyermeküket. Ugyanez igaz ránk is: mindennap a családban meg kell tanulnunk meghallgatni és megérteni egymást, együtt járni, szembenézni a konfliktusokkal és a nehézségekkel.

Figyeljünk mindig egymásra, de hogyan is kell mindezt csinálni? – tette fel a kérdést Ferenc pápa. Tekintsünk Mária-ra, aki azt mondja Jézusnak: „Atyád és én kerestünk téged” (48. v.). „Atyád és én” – mondja Mária, nem pedig „Én és az apád”. Mert az „Én” előtt ott van a „Te”! Nyelvünk sokszor használja ezeket a szavakat: én, nekem, engem, számomra, az én hasznomra. De nem, a Szent Családban az „én” előtt ott van a „te”. Veszélyes, ha ahelyett, hogy meghallgatnánk egymást, felhánytorgatjuk a hibákat; amikor ahelyett, hogy másokkal törődnénk, saját igényeinkhez igazodunk; amikor a párbeszéd helyett elszigeteljük magunkat, amikor kölcsönösen egymást vádoljuk, ahol mindenki az igazát akarja, de a végén mindenre dermesztő csend borul.

Végül a Szentatya a következő tanáccsal szolgált: soha ne aludj el anélkül, hogy kibékültél volna a másikkal, különben másnap „hidegháború” lesz! Ez azért is veszélyes, mert ilyenkor kezdődik a szemrehányások és a sértődések korszaka. Sajnos hányszor is adódik konfliktus családi ház falai között a túl hosszúra nyúlt hallgatásból és az önzésből támadt konfliktusok miatt! Néha még fizikai és erkölcsi erőszakhoz is folyamodik az ember. Ez megsérti a harmóniát és pusztítja a családot. Térjünk meg az „Én”-ből a „Te” kimondásába! A családban ugyanis a „Te” a fontos. És mindennap imádkozzunk kicsit együtt, kérjük Istentől a béke ajándékát. Mindannyian kötelezzük el magunkat – szülők, gyermekek, egyház és a civil társadalom – a család támogatására, védelmére és ápolására mellett. Szűz Mária, József hitvese és Jézus anyja védelmezze családjainkat, a mi kincsünket – zárta beszédét Ferenc pápa.

(Forrás: Vatikáni Rádió)

A család lett az Év szava 2021-ben

A család kifejezést választotta 2021-ben az Év szavának a magyar közmédiában a Montágh Testület tagjainak szavazatai alapján. Az indoklás szerint a család az összetartozást fejezi ki, jelentése azonban túlmutat szülők és gyermekek együttélésén: örömforrás és védőbástya, amely generációkon át ad biztos alapot az emberek közösségének.

„A 2021-es évben mutatkozott meg igazán a család fontossága, ereje. A család társadalmi együttélésünk alapja, a keresztény kultúra elválaszthatatlan része, érzelmi és szellemi közösség. A család köteleiben tud megmutatkozni az igazi összetartozás, hiszen a családtagok mindig bizalommal támaszkodhatnak egymásra. A hétköznapi kihívásaival szemben is a család jelenti az utolsó védőbástyát: sodorjon bármerre az élet, a

család bennünk és velünk marad” – fogalmazott Vadász Ágnes, a Montágh Testület elnöke.

Az anyanyelvi kultúra ápolására létrehozott Montágh Testület a közmédiában tanácsadó, véleményező, javaslattevő és ellenőrző testület. Kiemelt feladata a kulturális értékörzés, értékteremtés támogatása, különös hangsúlyt fektetve az anyanyelvi és a viselkedéskultúra ápolására. Az Év szava megválasztásával arra törekszik, hogy – bár a magyar nyelv gazdag szóincsével rendkívül árnyaltan fejezhetjük ki gondolatainkat – minden évben kijelölje azt az egy szót, amely leginkább összefoglalja, kifejezi az adott évet. Az Év szavát 2020-tól minden év decemberében hirdeti ki a közmédiában a Montágh Testület tagjainak szavazatai alapján. (MTI)

A megbocsátás begyógyítja a sebeket

Ferenc pápa 2021. december 26-án, Szent Család vasárnapján, egy évvel az Amoris laetitia-családév meghirdetése után levelet küldött a házasságban élőknek, hogy ezzel is bátorítsa őket.

Tudatosítsuk magunkban Isten jóságát és gyengédségét, amelyet nap mint nap megtapasztalunk, az Atya kézen fogja és segíti a házastársak lépteit a helyes úton – írta a pápa. Hangot adott aggodalmának is az olaszországi gyermekvállalás hanyatlása miatt. *Demográfiai tétről* beszélt, ahol sok házaspár vagy nem vágyik gyermekekre, vagy legfeljebb egy gyermeket vállal. „*Ez tragikus! Tudatosítani kell a gyermekvállalás fontosságát, hiszen családjaink, hazánk, sőt egész jövőnk forog kockán*” – figyelmeztetett a Szentatya, aki szeretetéről és imáiról biztosította a családokat.

A házastársak, amikor elfogadják a házastársi szeretetre szóló hívást, fenntartás nélkül átadják magukat egymásnak. Az eljegyzés ennek az első fázisa, amit a gyermek érkezése, a munka, a betegség továbbalakít. Az egymás iránti elköteleződés magával hozza azt, hogy kilépünk saját bizonyosságainkból és elindulunk az Isten által ígért föld felé: ketten egyek leszünk Krisztusban. Eggyé válni, ahol már nem én és te, hanem mi leszünk szeretetközösségben együtt Jézussal. „*Kedves házastársak! Nem vagytok egyedül, Isten veletek van és feltétlenül szeret benneteket*” – fogalmazott Ferenc pápa.

A szülők tanúságtételéről szólva hangsúlyozta: ha ők szeretik egymást, biztos kapcsolatot élnek át, akkor gyermekeik felismerik az élő Krisztus szeretetét, mert szüleik életükkel mutatják meg, hogy a

szeretet örökké tarthat. A gyermekek mindig ajándékot jelentenek, megváltoztatják a család történetét. Szeretetre, elismerésre, megbecsülésre és bizalomra szomjaznak.

Az apaság és az anyaság a teremtő odaadás megnyilvánulásai, amely által a gyermekek örömmel fedezik fel, hogy ők is Isten gyermekei, aki szereti és mindennap kézen fogva vezeti őket. Ez a felfedezés hitet ébreszthet a gyermekekben, és képessé teheti őket arra, hogy bízzanak Istenben. A Szentatya ugyanakkor elismerte, hogy nem könnyű feladat a gyermeknevelés. A lényeg az, hogy jelen legyünk gyermekeink életében, hogy ők minden pillanatban számíthassanak ránk.

Szellemi és lelki értelemben teremtőké válnak a szülők, akik a következetes nevelés és példamutatás révén szerzik meg tekintélyüket gyermekeik előtt. A gyermekeknek biztonságra van szükségük, hogy bízhassanak szüleikben, életük szépségében, és az a bizonyosság töltse el őket, hogy soha nincsenek egyedül, bármi történjék is.

Ferenc pápa rámutatott, hogy korunkban tudatosodott a világi hívők identitása és küldetése az egyházban és a társadalomban. A világiak arra kaptak meghívást, hogy a munka világában átalakítsák a társadalmat és felhívják a figyelmet a családok igényeire. A házaspárok is vállaljanak kezdeményező szerepet a plébánián és az egyházmegyei közösségekben, lekipásztorukkal együtt segítsék a gyengébbeket, és hirdessék, hogy Krisztus a nehézségekben is jelenvalóvá teszi magát. Vegyenek részt az egyház életében, különösen a család-pasztorációban.

(folytatás a 2. oldalon)

A friss hajtások a gyökerekből táplálkoznak

Dr. Udvarhelyi Olivér ügyvéd, a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége Veszprémi Csoportjának elnöke és szintén ügyvéd felesége, Zsóka családi életét három gyermek és kilenc unoka tette teljessé. A hitvestársak 2021-ben ünnepelték házasságkötésük 50. évfordulóját (az alábbi csoportkép a hálaadó szentmiséjük után készült). A következőkben a családfő szokásos év végi családi krónikájából idézünk részleteket, szerkesztett formában.

„Vagy tizenöt évvel ezelőtt olvastam Ruffy Péter egyik írásában, hogy a betűvető embernek jót tesz, ha feláll az íróasztala mellől, arrébb tolja az ott heverő paksamétát, kimegy a levegőre, pillanatra megáll, és visszatekint, felméri, hogy hol is állunk ebben a zürzavaros világban. Mert tény és való, hogy a mi világunk válságos világ, ahol a keresztény értékek komoly veszélyben vannak.

a nemzethez tartozás, a család szentsége, a hazaszeretet, a patriotizmus, a nemzeti kultúra és a hagyomány tisztelete, ehelyett határtalan globalizáció, a nemzet megtagadásának nyílt színvallása, a kereszténység meggyalázásának, a nemzetállamok felszámolásának gyakorlata kerül homlokterbe. Mindeközben gyakran eszünkbe juthatnak a 125 éve (1896) született Márton Áron püspök

Az új ideológiák propagandája már rég nem egymás elfogadásáról szól: a Nyugat utolsó és legerősebb bázisát, a szellemiségét és gondolkodásmódját akarja megszüntetni, felszámolni, az egyetemektől a munkahelyekig, a kutatóműhelyekben, de mindenhol, a kultúrában, a közösségi platformokon a kritikai gondolkodás megszüntetésére törekszik. Európa értékei sorából kikerül

szavai: »A család egészsége, erkölcsi tisztasága, szilárd kerete, a csorbíthatatlan szülői tekintély, a férj és feleség, a szülő és gyermek rendezett viszonya együtt biztosítja azokat a feltételeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy egészséges testű, megbízható erkölcsű és alkotóképességű emberek születhessenek és életképes, alkotóerejű népek képződjenek.«

(folytatás a 2. oldalon)

A megbocsátás begyógyítja a sebeket

(folytatás az 1. oldalról)

Ne feledjük, hogy a család a társadalom alapsejtje, a házasság pedig a találkozások kultúrájának építésére irányuló projekt. A családok feladata az, hogy hidakat építsenek a nemzedékek között és átadják az emberiséget építő értékeket. A házasság hivatását a pápa egy csónakhoz hasonlította, amit egy olykor viharos tengeren próbálunk kormányozni: egyszerre ingatag, de a szentség valósága miatt biztonságos hajó ez, amelyben Jézus jelen van és támogatja a házastársakat a nehézségek közepette is. Ezért ne veszítsék szem elől Jézust, így találnak békére, vele oldhatják meg konfliktusaikat és problémáikat, amelyek ugyan nem tűnnek el varázstsítésre, de más megvilágítást nyernek. Ha elismerjük gyengeségünket és törékenységünket, az Úrra hagyatkozunk, akkor megtapasztaljuk Krisztus erejét.

A pandémia időszaka nemcsak a nehézségeket erősítette fel, hanem számos kedvező lehetőséget kínált arra, hogy a családok megélik az együttlét örömeit.

Az élet- és mozgástér beszűkülése ugyanakkor türelmet igényel, nem könnyű egész nap együtt lenni, dolgozni, tanulni, játszani és pihenni összezárva. Ne hagyjuk, hogy a fáradtság legyőzzön minket, kapaszkodjunk a szeretet erejébe, figyeljünk oda házastársunkra, gyermekeinkre. Olvassuk Szent Pál szeretethimnuszát, kérjük ennek ajándékát a Szent Családtól, így az együttlétet nem büntetésnek éljük meg, hanem menedéket lelünk benne a viharok közepette.

Ferenc pápa levelében elismertelte tanácsait a házaspároknak, amelyeket három szóban foglalhatunk össze: „szabad?”, „köszönöm”, „bocsáss meg”. Ha veszekedtek is, soha ne fejezzétek be a napot haraggal, béküljétek ki egymással! Jézushoz fohászokdjatok békéért, azért, hogy gyengéd jószággal tekintsetek a másikra. Fogjátok meg egymás kezét, imádkozzatok közösen! A megbocsátás minden sebet begyógyít. Az egymásnak való megbocsátás olyan belső döntés eredménye, amely az imádságban, az Istennel való kapcsolatban születik meg – írta levelében a pápa.

A házasságra készülő fiatalokhoz szövegeket a Szentatya a teremtő bátorságra buzdított Szent József példája nyomán: bizának a gondviselésben, támaszkodjanak

családjukra, egyházi közösségükre, az előttük járóktól tanulják meg a családi és a házastársi élet csínját-bínját.

Levele végén a pápa külön üdvözölte a nagyszülőket. Mint írta, a családnak szükség van a nagyszülőkre, ők az emberiség élő emlékezte, ami segíthet egy emberibb, befogadóbb világ építésében. Szent József inspiráljon minden családot arra a teremtő bátorságra, amelyre oly nagy szükség van ebben a korszakváltásban, amelyben élünk. A Szűzanya kísérelje a házastársak életében a találkozás kultúrájának megszületését, amelyre sürgető szükségünk van a korunkat elsötétítő viszonyok és ellentétek leküzdéséhez.

Ne hagyjátok, hogy a szomorúság megváltoztassa arcotokat! Házastársatoknak szüksége van a mosolyotokra! Gyermekeiteknek szükségük van bátorító tekintetekre! A lelkipásztoroknak és a többi családnak szüksége van jelenlétetekre és az örömtökre: arra az öröme, amely az Úrtól származik. Ferenc pápa végezetül arra buzdította a házaspárokat, hogy haladjanak előre a Jézus által rájuk bízott küldetés teljesítésében, állhatatosan kitartva az imádságban és a kenyértörésben.

(Forrás: Vatikáni Rádió)

A friss hajtások a gyökerekből táplálkoznak

(folytatás az 1. oldalról)

2021. augusztus 14-én ünnepeltük ötvenéves házassági évfordulónkat. Rendkívül szép és meghitt tette Tokár János OFM ünnepi szentmiséje és szívéhez szóló baráti homíliája. Plébánosunk, Szijjártó László atya is megtisztelt bennünket jelenlétével. Három gyermekünknek átadtunk egy rendkívüli olvasmányélményről tanúskodó könyvet, a szeretet és megbocsátás hiteles történetét egy majdnem gyermek szájából, tollából: hogyan tud a szeretet és megbocsátás békét teremteni a szívünkben és körülöttünk (Immaculée Ilibagiza: Megmaradtam hírmondónak – Hogyan találtam meg Istent a ruandai népiért viharában). A kötetek-

hez Zsóka a következőket írta: »Drágáim! Igaz, hogy a mi házassági évfordulónk van, mégis azt hiszem, hogy valójában Rólatok, a gyermekeinkről szól ez a nap, mint ahogy az elmúlt 50 év majdnem teljessége. Alig töltöttünk kettesben egy-két évet édesapátokkal és máris család lettünk. Ma már semmi sincs, és korábban sem volt, ami csak kettőtől szólna. Minden történetben, minden tervünkben, minden döntésünkben, minden örömeinkben és minden bánatunkban ott vagytok Ti is. Házasságunk azért is lehetett és lehet boldog, mert ott voltatok és vagytok nekünk. Nagy biztonságot kaptam mindig édesapától és a Ti szerető szívetektől.

Köszönöm Édesapátoknak és Nektek! Kérlek szépen Titeket, amíg csak együtt lehetünk, őrizzük az őszinte és feltétlen szeretetet kis vagyis nagy családukban! A friss hajtások is a gyökerekből táplálkoznak!«

Másnap, Nagyboldogasszony napján Marci unokákkal az ausztriai Boldogasszonyba (Frauenkirchen, Burgenland) mentünk, ahol az ünnepi magyar szentmisét P. Viktor celebrálta. Bár már elég sokszor megfordultunk ebben a ferences templomban, mégis újra és újra megcsodáltuk a főoltár közepén a baldachin alatt látható, Szűz Máriát a gyermek Jézussal ábrázoló, hatszáz éves, hársfából készült, hatvan centiméter hosszú kegyképet, amelyet a vidék leghíresebb gótikus Madonnájának tartanak. Jubileumi ünnepünkhöz hozzátartozott ez a nap is.

A jövőre nézve mindannyiunk számára megfontolandók az útmutató szavak: »Do the best, God will do the rest« – Tedd meg a tőled telhető legjobbat, az Úr minden egyébről gondoskodik.”

(Beszámoló a 2021. évről. Krónikás: Olivér. Részletek, szerkesztett változat)

Magyarországi egyházak közös nyilatkozata a házasság, a család és az emberi méltóság védelmében

„Megteremtette Isten az embert a maga képére; Isten képére teremtette őt, férfinak és nőnek teremtette őket. Isten megáldotta őket, és azt mondta nekik Isten: »Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a földet!« (1Móz 1,27–29). A biblikus álláspontot Ferenc pápa budapesti látogatása során is hangsúlyozta, megerősítve, hogy a házasság szentsége egy férfi és egy nő között valósul meg. A zsidó hagyományban is a nő-férfi kapcsolat házasság általi szentesítése az emberi méltóság alapja. Mi, az alulírott katolikus, protestáns és ortodox egyházak, valamint zsidó hitközségek képviselői, a karácsonyra készülve, illetve a hanuka gyertyáinak fényében, egyben az utóbbi időkben egyre erősödő társadalmi vitákra reagálva ezúton is megerősítjük a házasságra, a családra és az emberi méltóságra vonatkozó zsidó és keresztény értékrend fontosságát.

Budapest, 2021. december 9.

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, Magyarországi Református Egyház, Magyarországi Evangélikus Egyház, Magyarországi Baptista Egyház, Magyar Püünkösi Egyház, Magyarországi Metodista Egyház, Budai Szerb Ortodox Egyház, Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus – Magyarországi Orthodox Exarchátus, Magyarországi Bolgár Ortodox Egyház, Magyarországi Román Ortodox Egyház, Orosz Ortodox Egyház Magyarországi (Moszkvai Patriarkátus), Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete, Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége, Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség

A négy erdélyi magyar történelmi egyház is támogatja

A négy erdélyi magyar történelmi egyház is támogatja a magyarországi egyházak 2021. december 9-én közzétett közös nyilatkozatát a házasság, a család és az emberi méltóság védelmében. Az erdélyi felekezetek részéről a támogató nyilatkozatot a Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség, a nagyváradi, a szatmári és a temesvári római katolikus egyházmege, az Erdélyi Református Egyházkerület, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, a Magyar Unitárius Egyház és a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház jegyzi.

Betörték a kelebiai templomba és tüzet raktak a főbejáratában

2021. december 25-én éjszaka, Karácsony másnapjára virradóra migránsok mehettek be a Szabadkához közeli kelebiai templom udvarába. Átlépték a zárt kovácsoltkaput, összegyűjtötték a nagyobb faágakat és fadarabokat a templom udvarában, és a templom főbejáratában, pár centiméterre a 85 éves lakkozott tölgyfaajtó mellett tüzet raktak, hogy melegegjenek.

Reggel a felújított, tiszta templom füsttel várta a szent családot ünnepelni jött híveket – írta Facebook-bejegyzésében Paskó Csaba. A kelebiai plébános a rendőrséget is értesítette, akik a helyszínelést elvégezték, és azt ígérték, a jövőben gyakrabban járőröznek a templom környékén.

A kovácsoltkapu kívülről benyúlva könnyen kinyitható, a kerítés pedig alacsony, be lehet rajta mászni. Erős füstszag lengte be vasárnap reggel a templomot – magyarázta a kelebiai plébános.

Paskó Csaba szerint mindenki megijedt, hogy valami ég, végül megtalálták a füst forrását. Reggel egy nagy vödörnyi hamut gyűjtöttek össze, tehát megvolt a veszélye annak, hogy kigyullad a tölgyfaajtó, illetve lángra lobbán az egész kelebiai templom. Paskó atya szerint azért megdöbbentő a mostani eset, mert ezt a templomot a kelebiai hívek 85 éve emelték és sorsát a szívükön viselik. „A szerencsénken múlt és pár centin, hogy nem kapott tűzre a tölgyfaajtó” – mondta a plébános.

A templomudvarban már korábban is jártak migránsok. Frányó Anna sekrestyés nemrégiben azon kapott rajta egy csoport illegális bevándorlót, hogy a templomkertben a ruháikat szárították. Rendszeresen járnak be a telefonjaikat is feltölteni.

A kelebiai plébános és a hívek attól tartanak, hogy a migránsok egyszer rájuk gyűjtik a templomot. (Forrás: Pannon RTV)

Ferenc pápa imaszándéka februárra

A szerzetesnővérekért. Imádkozunk a szerzetesnővérekért és a megszentelt élet más formáját élő nőkért, hálát adva küldetésükért és bátorságukért, hogy folyamatosan új válaszokat találjanak a mai ember előtt álló kihívásokra.

(...) Minden szerzetesnővérek, minden megszentelt életet élő nőnek misztikusan kell élnie, mivel életetek jegyességben zajlik. A ti hivatásotok az anyaságra szól, arra vagytok meghívva, hogy Mária és az Anyaszentegyház helyén álljatok – azok az emberek azonban, akik ezt mondják nektek, azt hiszik, hogy a misztikusok műmiák, akik mind ugyanúgy imádkoznak... Ez nem így van. Saját karizmatok szerint kell imádkoznotok és dolgoznotok! Amikor pedig karizmatok a menekültekhez visz, a szegényekhez, akkor azt mondják majd rád: „kommunista”, és ez a legkevesebb. De folytatnod kell, mivel a karizmatok ezt hozza feléd. Eszembe jut egy nővér Argentínában: rendjének volt a tartományfőnöknője. Nagyszerű ember, még mindig dolgozik. Körülbelül annyi idős, mint én. Azok ellen küzd, akik a fiatalokkal folytatnak emberkereskedelmet. Az akkori katonai kormány börtönbe akarta zárni, elkezdtek nyomást gyakorolni az érsekre, a tartományfőnöknőre, „mert ez a nő kommunista”. És ez a nő nagyon sok lányt mentett meg, nagyon sokat! Igen, ez a kereszt. Mit mondtak Jézusról? Ő Belzebub. Az Ő hatalmával űzi ki az ördögöket. Rágalmazás, legyetek erre felkészülve. Ha Isten előtt imával tesztitek a jót, elfogadva a karizmatokból fakadó minden következményt, és így mentek tovább, készüljétek fel arra, hogy a rossz híreket fogják kelteni, és rágalmazni fognak benneteket, mivel az Úr is ezt az utat választotta. Nekünk, püspököknek pedig védelmeznünk kell (titeket), azokat a nőket, akiket rágalmaznak és üldöznek, amikor nehéz dolgokat visznek végbe. Ők az Egyház ikonjai, példaképei. A Boldogmondások utolsó mozzanata ez. Ahogy az Úr mondja: „Boldogok vagytok, ha miattam gyaláznak és üldöznek benneteket és hazudozva minden rosszat rátok fognak enniattam” (Mt 5,11).

A veszély azonban abban rejlik, ha egyedül akarok ezzel megküzdeni. Ne tedd! Ha azt tapasztalod, hogy üldöznek, beszélj róla! Beszélj róla a közösségeddel, az előjáróddal, beszélj mindenkiel, kérjél tanácsot, különböztesse meg...!

Az a szerzetesnővér, akiről beszéltem, egyszer könnyek között mondta: „Nézd, milyen levelet kaptam Rómából – nem mondom honnan – ...Mit tegyek?” „Az Egyház lánya vagy?” „Igen!” „Engedelmeskedni akarsz az Egyháznak?” „Igen!” „Válaszold a levélre, hogy engedelmeskedni akarsz az Egyháznak, aztán menj az előjáróddhoz, menj a közösségedhez, menj a püspököddhez – én voltam –, és az Egyház megmondja majd neked, hogy mit kell tenned.” De nem egy olyan levél fogja ezt meghatározni, amit 12 000 kilométernyi távolságból írtak. Mert ez egy rágalmazó levél volt, amit a nővér ellenségeinek egy barátja írt.

Bátorság alázattal, megkülönböztetett, ima, párbeszéd. Erre hívlak benneteket!

(Ferenc pápa beszéde az Általános Előjárók nemzetközi találkozásán, 2016, <https://thepopevideo.org/the-mission-of-religious>)

Hiba György SJ

A templomot nemrég újították fel

A kelebiai templom felújítása 2021. augusztus végén kezdődött. November közepéig a belső javítások és az épület falainak belső festése mellett a tetőszerkezetet is felújították, és a villamoshálózat, a világítás is megújult. A munkálatok befejezését az egyházközség a 113 éves Szabadkai Filharmonia, valamint a Pro Musica Kamarakórus hangversenyével ünnepelte. Paskó Csaba plébános koncert után a Pannon RTV-nek elmondta: „Az orgonától a vitárisokon keresztül a diszvilágítás, az akusztikája a templomnak, minden adva van, hogy csodálatos hangversenyeket lehessen itt szervezni, amelyek idevonzzák az embereket.” A felújított templom tehát a jövőben nemcsak szentmiséknek ad majd otthont, hanem különböző hangversenyeknek és nyári operettgáláknak is.

Magyarország 2021-ben 150 új templom felépítését és több mint háromszáz felújítását támogatta a Kárpát-medencében, ezek közé tartozik a kelebiai is. A beruházás értéke 10 millió forint volt. A kelebiai templom az elnyerhető legmagasabb összeget kapta a pályázaton, de több más katolikus templom is sikerrel pályázott a Szabadkai Egyházmegeben.

A kelebiai templom 1937-ben lakossági összefogással épült. A 2021. évi felújítással a következő nemzedékek számára is megőrizhetik.

(Forrás: Pannon RTV)

Karácsonyi vásár és magyar baráti napok a Szajna partján

2021. december 3–5.

Az igazsághoz tartozik, hogy a karácsonyi vásár színhelye, a Párizsi Magyar Katolikus Misszió nem egészen a francia fővárost ket-tészelő, elegánsan hőmpölygő Szajna partján található, hanem valamivel arrébb, a jobb parton, pontosabban a Place de la République közelében. Egy gondosan karbantartott társasház zöld növényekkel díszített udvarán áthaladva lehet bejutni a kápolnába, amely évtizedek óta ilyenkor, december első hétvégéjén a magyar kézművesség, irodalom és gasztronómia központjává válik. 2020-ban a kápolna azonban ebben az időben zárva maradt, mert minden rendezvényt betiltottak a Covid-járvány miatt.

Mivel a közösségnek ötödik éve továbbra sincs kinevezett magyar plébánosa, a Missziót egy lelkes kis csapat működteti, amely 2021-ben már novembertől elkezdte a vásár szervezését. Ezt a nemes feladatot kizárólag önkéntesekkel vállalták magukra. A gyakorlott, rutinosan dolgozókhöz szép számban csatlakoztak új jelentkezők, akik szívvel-lélekkel vettek részt az előkészítési, lebonyolítási és befejezési munkákban.

A péntek délutáni megnyitóra ünnepi díszben fénylő nagyteremmel átalakított kápolna, ahol bőséges áruval megrakott standok várták a vendégeket. A belépés azonban nem volt egyszerű. A hivatalos előírásoknak megfelelően az arcmaszkot kötelezően kellett viselni, és bemutatni az érvényes oltásigazolást, amit egy mobiltelefonra letöltött anticovid programmal ellenőriztünk is. A látogatók nagyon fegyelmezetten vették tudomásul ezt a szokatlan fogadtatást és készségesen mutatták be a kért igazolást. Ezek után megcsodálhatták és meg is vásárolhatták a magyar kézmű-

vesség színpompás tárgyait, kézimunkáit, amelyek részben a budai Mesterségek Ünnepe kiállító művészekről, részben híveink értékes adományából származtak.

Természetesen, mint minden évben, nagy sikere volt a magyaros ízeket Párizsba varázsoló standnak is. Ez alatt a három nap alatt kizárólag nálunk lehetett megtalálni a „királyok borát, a borok királyát”, amiről mindenki tudja, hogy nem más, mint a világhíres Tokaji Aszú, négy-, öt-, sőt hatputtonyos változatban. Volt itt téliszalámi, csabai kolbász, a magyaros konyha megannyi specialitása, és mákos, diós beigli, ami nem hiányozhat a karácsonyi asztalról még itt Párizsban sem.

Nagy örömmel tapasztaltuk, hogy a magyar irodalom szerelmesei is megtalálták a hozzánk vezető utat. Kiállított könyveinket egytől-egyig ajándékba kaptak olyan családoktól, ahol a második, harmadik generáció már nem olvas magyarul, így egész könyvtárakat adományoztak nekünk. A regények, verseskötetek, művészi albumok vagy akár krimik is itt azonnal új olvasóra találtak. Csak néhány keresett író említve: Márai Sándor, Esterházy Péter, Dragomán György, akiknek a neve nem ismeretlen az itt élő magyar honfitársaink előtt. Az ő és más írók művei francia fordításban is megtalálhatók a könyvespolcainkon, így francia barátaink szintén betekintést nyerhetnek a modern magyar irodalom remekeibe.

Kellemes meglepetésként tapasztaltuk, hogy a régi bakelit/vinyl hanglemezek iránt ismét megnőtt a kereslet, hogy csak néhányat említsünk, az Erkel Ferenc *Bánk bánját* tartalmazó, több lemezből álló album a feledhetetlen Simándi Józseffel a címszerepben azonnal rajongóra

talált, de Kocsis Zoltán ifjúkori zongorafelvételeit is csodálattal hallgatja azóta már egy vásárlónk.

Aki már ellátogatott a Párizsi Magyar Katolikus Misszióba, az tudja, hogy ott a vásár idején a magyar konyha remekeit is élvezhetik a vendégek a népművészeti bútorokkal berendezett, kellemes hangulatú büfében, amelyhez néhány lépcső vezet lefelé. Mivel nincs hivatásos szakácsunk, és nem is sikerült találnunk egyet erre a három napra, ugyancsak az elkötelezett, a Missziót támogató önkéntesek vállalták a főzést, sőt mi több, saját költségükre. Ennek az áldozatos munkának köszönhető, hogy vendégeink megköszönhették a nagy hozzáértéssel készített töltött káposztát, töltött paprikát vagy a kiadós disznótoros talat.

December 5-én, vasárnap délután a terem egyre hangosabb lett a gyerekek kacajától. Sok kisgyermekes anyuka és apuka érkezett a csemetékkel, akik örömtől kipirult arccal várták a Mikulást. Eddig minden évben meg is érkezett, így volt ez most is. Hozta a puttonyában az ajándékosomagokat, de éneket, verset kért érte cserébe a kicsiktől. Voltak kiállóan bátor előadók, de megszeppentek is. A kedves Mikulás minden vásárlónk népszerű vasárnapi programja marad.

Ez a három nap rendkívül fontos a közösségünk életében. Olyan alkalom, amikor

nemcsak a párizsi vagy a Párizs környékén élő honfitársaink találkoznak egymással, hanem még vidékről is jönnek barátaink, mint 2021-ben is: Amiens-ből és Nancy mellől érkező családokat is üdvözölhettünk szeretettel. Ugyancsak nagy népszerűsége tette ezt a rendezvényünk francia barátaink körében, akik örömmel élvezik az itt tapasztalható híres magyaros vendégszeretetet.

Külön öröm volt számunkra, a rendezők számára, hogy a diplomáciai testület tagjai is megítélték látogatásukkal vásárunkat. Habsburg György nagykövét úr márciusi Párizsba érkezése óta most először láthatta ezt a programunkat, Bíró Gulyás Katalin vezető konzul asszony már az előző vásárainkra is szívesen ellátogatott.

Meghívásunkat francia részről is azonnal elfogadták. Minden évben kedves vendégünk a Missziótól nem messze levő Sainte Elisabeth de Hongrie templom plébánosa, Sebastien Waeffler atya, akivel állandó baráti kapcsolatot ápolunk. A Francia Püspöki Konferencia mellett működő Migránsok Pasz-

torációja szervezet két felelős munkatársa szintén vendégünk volt. Nagy elismeréssel nyilatkoztak erről az összetartását bizonyító magyar közösségről, amely a paphiány okozta nehézségei ellenére is minden erőfeszítést megtesz, hogy fennmaradását ilyen módon is biztosítsa, a jobb jövő reményében.

Gonthier-Romhányi Anna

Lezárult egy hittel vezérelt élet: Kunckelné Fényes Ildikó Teremtőjéhez tért

Hosszú, méltósággal viselt betegség után 2021. november 29-én, 84 éves korában megtért Teremtőjéhez Kunckelné Fényes Ildikó nyugalmazott fizikaprofesszor, a Latin-Amerikai Magyar Országos Szervezetek Szövetsége (LAMOSZSZ) elnöke, a Magyar Diaszpóra Tanács regionális elnöke, a diaszpórában élő magyarság kiemelkedő alakja. A magyar államhoz kötődő vagy politikai természetű megbízatás nélkül, emberségből dolgozott a magyar ügyért évtizedek óta. Egészen kiskorától úgy gondolta, hogy nekik ott Venezuelában feladatuk van: menteni a magyar kultúrát, a magyar értékeket és életmódot. „*Pozitívizmusa, életszemlélete a végsőkig beragyogta a LAMOSZSZ közössége és családja mindennapjait. Tizenhét éves elnöksége során maradandót, példaeértékűt alkotott. Minden erőnkkel azon leszünk, hogy a ránk hagyott örökséget méltóképpen tovább tudjuk adni a jövő generációjának*” – írta gyászjelentésében a LAMOSZSZ vezetősége. Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár és a Nemzetpolitikai Államtitkárság pedig így búcsúzott tőle: „*Halálával egy nagyszerű embert veszítettünk el, aki egész életén át fáradhatatlanul dolgozott és rengeteget tett nemcsak a venezuelai és a latin-amerikai, hanem a teljes diaszpóra magyarságáért. Isten nyugosztaljon, kedves Ildikó! Emléked örökké őriztük!*”

Kunckelné Fényes Ildikó lelki üdvéért 2021. december 18-án Pátyon mutatott be temetési szentmisét Németh László Imre pápai prelátus. A Nemzetpolitikai Államtitkárság nevében Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős miniszteri biztosa búcsúzott a diaszpóra meghatározó egyéniségétől. Kunckelné Fényes Ildikó hamvait az új évben Németországban, a höllinghofeni Benediktus-kápolnában helyezték örök nyugalomra szűk családi körben.

Szilágyi Péter miniszteri biztos búcsúbeszéde

Tisztelt Gyászoló Család! Tisztelt Emlékező Egybegyűlte! A mai napon egy olyan, a magyarság sorsa iránt elkötelezett, odaadó nemzetársunktól búcsúzunk, akinek hittel vezérelt élete maradandó örökséget hagy nemcsak családjá és barátai, de a latin-amerikai, valamint a világban szétszórtságban élő magyarok számára is. Egyénisége, értékrendje, munkássága forrása lett előbb a venezuelai, majd a latin-amerikai, később pedig az egyetemese magyarságnak. Megrendült szívvel állunk itt, hogy lerójuk kegyeletünket a valamennyiünk által tisztelt, szeretett és nagyrabecsült Ildikó Asszony előtt.

„*Emlékezzetek rá, mi nem azért jöttünk el, hogy jobban éljünk, hanem hogy innen segít-sük Magyarországot*” – tanította édesapja Venezuelában, és ő szíven viselte ezt a gondolatot egész életében. Magyar kötődését erősítették azok a fontos magyar irodalmi művek, amelyeket családi körben olvastak fel nyaranta. Mivel magyar iskolába nem járhatott, ennek köszönheti, hogy

megtanult magyarul olvasni. Később – amerikai egyetemi tanulmányai idején – édesanyja segítő iránymutatásai alapján sajátította el anyanyelvünk írásbeli szabályait sűrű levelezésük során. Bár történész szeretett volna lenni, édesapja tanácsára, aki fölismerte Ildikó Asszony logikus gondolkodását, a fizikát választotta. Így lett Venezuela első női fizikusa, akinek racionális, rendszerben való gondolkodása egész életét végigkísérte és a közösségépítő munkáját is segítette.

Családjában ugyanazokat az értékeket hitte és vallotta, amelyeket szélesebb körben is átadott másoknak. Mindezek által válhatott a magyar közösségek kiemelkedő szellemi vezetőjévé. De bárhol is élt a világban, bármely történelmi fordulat idején, ő mindig csele-

kedett hazája és nemzetársai érdekében: 1956-ban az Amerikai Egyesült Államokban egyetemistaként ruhát gyűjtött, fordított, tolmácsol, segítve az emigrálásra kényszerült magyar fiatalokat.

Életének meghatározó élménye volt Mindszenty József bíboros venezuelai látogatása, akit sajtóreferensként segített utolsó külföldi, latin-amerikai útján 1975-ben. A bíboros hazatérése előtt Ildikó Asszonynak adta át testamentumát, amelyben kérte, hogy mindenhol, ahol magyarok élnek, készítsék el a saját kataszterüket, hogy legyen egy magyarokról készült nyilvántartás. A testamentumot még aznap este továbbították minden ismert magyar szervezet számára. A bíboros utolsó külföldi útjának, Ildikó Asszonnyal való találkozásának köszönhetően a venezuelai magyar közösség újra felvirágozott. Felismerték az egymásért való fáradozásaikban és a magyarságuk megélésében rejlő erőt.

Kiemelkedő szerepet vállalt a magyar diaszpóra regionális, országhatárokon átívelő kapcsolati hálójának kialakításában is – az 1990-es évek elején a Magyarok Világszövetsége keretében, a Venezuelai Magyar Szervezetek Koordinációs Bizottságában, majd 2004-től a Latin-Amerikai Magyar Országos Szervezetek Szövetségének vezetőjeként.

A Magyar Diaszpóra Tanács 2011-es megalakulásától kezdve a latin-amerikai szekció regionális elnökeként lelkiismeretesen végzte munkáját a dél-amerikai magyarságért. Regionális elnöktársaival együttműködve a diaszpórában élő valamennyi magyar nemzetársunkért tevékenykedett, számos javaslata segítette a közös munkát. Kezdeményezésére a diaszpórában élő több ezer, magyar felmenővel rendelkező fiatal szerezhetett meghatározó élményeket Magyarországon a Rákóczi Szövetségen keresztül megvalósuló Határtalanul! Diaszpóra Program keretében.

Ildikó Asszonynak köszönhetően a dél-amerikai országok magyar közösségei olyan partneri kapcsolatot építettek ki, amely a közös célok megvalósítása érdekében való összefogáson és egymás segítségén alapul. Példaértékű az az összetartás, amely napjainkban is jellemzi a közösséget, és amely-

nek egyik fontos megnyilvánulása az egész kontinensre kiterjedő magyar nyelvoktatási program beindítása.

A Venezuelában bekövetkező politikai és gazdasági válság idején is a magyar közösség sorsáért aggódott; azon fáradozott, hogy az anyaország segítő kezét nyújtsa a nehéz helyzetbe került venezuelai nemzetársaink és hozzátartozóik számára. Aktívan segítette nemcsak a venezuelai magyarok hazatelepítési programját és a Magyarországon történő beilleszkedésüket, hanem lelkiismeretesen és odaadóan támogatta a Caracasi Magyar Házat, a Venezuelában maradt magyarokat is. Majd később férjével együtt ő is Magyarországra telepedett. Itthonról is aktívan folytatta a LAMOSZSZ vezetésével kapcsolatos teendőit és aktív résztvevője lett a „visszidenek”, azaz a Magyarországról elszármazott, de Magyarországra visszatelepedett magyarok közösségének is.

Türelemmel viselt betegsége idején is hazáját és nemzetét szolgálta, szűkebb és tágabb közösségének sorsát egyengette, valamint testvére, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat fiatalon elhunyt alapítója, Csilla von Boeselager, született Fényes Csilla emlékének megtartásán fáradozott.

Tisztelt Gyászoló Egybegyűlte! Kunckel Dietrichné, született Dengeleghi Fényes Ildikó személyében ma olyan nemzetársunktól búcsúzunk, akinek nemcsak a magyarság nagy családjának építése terén vannak elvülhetetlen érdemei, hanem aki a saját, szűkebb családjá körében is követendő példát mutatott: hű társként, feleségként, gondos édesanyaként és nagymamaként. Mindannyiunk számára pótolhatatlan veszteség a magyarság kiemelkedő vezetőjének elvesztése, azonban élete és munkássága, valamint a magyar közösségért való végsőkig kitartó, odaadó fáradozása maradandó példa számunkra.

Hálás szívvel tiszteljük mi is Ildikó Asszonyt és gazdag életműve előtt. Magyarországi Kormány és a Miniszterelnökség Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkársága nevében kegyelettel búcsúzunk, őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott!

Gyermekeknek

Az új „osztálytárs”

A tanév felénél járunk. Nem túl gyakran fordul elő, de néha megessék, hogy az első félév lezárása után új tanuló érkezik az osztályba. Akár azért, mert a családja új lakóhelyre költözött, és emiatt iskolát is kellett váltani, akár azért, mert a régi iskolában nem ment zökkenőmentesen a beilleszkedés – és sok más oka is lehet az iskolaváltásnak. Emlékszem, amikor én általános iskolás voltam, a mi osztályunkban is volt egy hasonló eset. Utólag, felnőttfejjel gondoltam csak bele, milyen nehéz lehetett neki ez a helyzet. Teljesen új közösségbe került, olyan gyerekek közé, akiket nem ismert, új környezetbe, ahol még sosem járt, új tanárokat kellett megismernie, új tanulási módszereket elsajátítania, új feladatokat teljesítenie. Egy felnőttnek is becsületére

válík egy új munkahelyen, új körülmények között megállni a helyét, hát még egy kisiskolásnak...

Mindezek közül – úgy gondolom – az lehetett a legnehezebb, hogy a már kialakult, baráti közösségbe be tudjon kapcsolódni, el tudja magát fogadtatni, a meglévő csapatba be tudjon illeszkedni. S hogy mi kellett ehhez? Nyitottság a többiek felé, rátermettség, hogy ő is meg tudja tenni mindazt, amit a többiek, és az osztálytársakéhoz hasonló gondolkodásmód. Bizonyára megfordult az ő fejében a kérdés: vajon méltó-e arra, hogy ennek a közösségnek a tagja legyen?

Ki tudja, talán hasonló bizonytalan gondolatok jutottak eszébe Szent Mátyás apostolnak is, amikor az iskarióti Júdás árulása

után része lett az apostolok közösségének. A jeruzsálemi keresztények Jézus feltámadása után, de még pünkösd előtt Júdás helyett egy másik apostolt akartak választani egyfajta istenítélettel.

Szent Lukács evangélistától tudjuk, hogy Péter apostol így érvelt az új apostol kiválasztásával kapcsolatban: „Kell tehát, hogy azok közül, akik mindig velünk tartottak, amikor a mi Urunk, Jézus köztünk járt-kelt, kezdve János keresztségétől egészen mennybevétele napjáig, valaki velünk együtt tanúskodjék feltámadásáról.” Két jelöltet állítottak, akik megfeleltek ennek a feltételnek: Barnabást és Mátyást. A sors Mátyásra esett, őt sorolták az apostolok közé.

Mátyás – mint az előbbi történetben az új osztálytárs – talán bizonytalan volt, vajon méltó-e arra, hogy ebbe a szent közösségbe tartozzon, vajon tudja-e teljesíteni az elvárásokat, vajon be tud-e illeszkedni a többi apostol közé. Bár Szent Mátyás apostol további életéről nem őriztek meg semmit az evangéliumok, legendákból tudjuk, hogy – a többi apostolhoz hasonlóan – vértanúhalált halt, mindvégig hűségben kitartva az igaz hit mellett. Meghívását, küldetését tehát maradéktalanul teljesítette. Ebben a hónapban, február 24-én rá emlékezünk Egyházunk.

Kovács Péter

Immár otthon

Balogh Petres Judith *Útban hazafelé – Két kontinensen keresztül* című könyvének második kötetéről

Immár otthon – lényegében ezt a címet is adhatta volna Balogh Petres Judith *Útban hazafelé* című könyve második kötetének, mert a hazaérkezés áll írásának középpontjában. A közel félezer oldalas – és ezúttal is eredetileg angolul, az amerikai olvasóközönség számára írt – könyv első feléből kiderül, hogy a végleges visszatérést Magyarországra részben anyagi okok tették szükségessé, Balogh Petres Judith sikereiben bővelkedő és jól fizetett tanári állását a Németországban állomásozó amerikai erők gyermekeinek létesített Frankfurt környéki iskolájában ugyanis megszüntették, miután némileg csökkent a szembőlállás Kelet és Nyugat között. A tényleges nyugdíjkorhatárt még messze nem érte el, aktív éveinek száma alapján pedig jóval alacsonyabb összeggel kellett beélnie elbocsátása után. Második, hön szeretett férje, Győző – aki már meglelt férfiként érkezett Nyugatra – szintén nem számíthatott jelentős nyugdíjra, így egyetlen megoldásként a csaknem romos állapotban lévő zalaszabari ház kínálkozott,

amely Győző disszidálása óta érintetlenül állt. Szűk anyagi kereteikből mégis sikerült olyan meghitt, fészekszerű otthonná varázsolni, amelyben még hét boldog esztendő tudtak együtt tölteni.

Útban hazafelé című könyvének második kötetében Balogh Petres Judith nem titkolja, hogy mennyire más világba tértek haza, mint amelyet fiatalon elhagytak. Zalaszabarban a falu lassan előregedő lakosai ugyan örömmel fogadták őket, a romos ház felújítása során azonban – jórészt a mesteremberek megbízhatatlansága és nyereségvágya miatt – számtalan elkeserítő tapasztalatra tettek szert. Ennek ellenére a sorokon átsüt a szerző mindent bearanyozó humora, amely egész életén át hűséges társa maradt.

A kötet második felében – témákra tagoltan – az író gazdag élettapasztalatát adja tovább. Külön fejezetet szentel azoknak a

személyeknek, akik mély hatást gyakoroltak rá. Még amerikai élete során találkozott az erdélyi származású festőművésszel, Gyimesi Kásás Ernővel, vagy a világhírűvé vált chicagói Bakery/Pékség nevű vendéglő milliommossá lett tulajdonos-szakácsával, Szathmáry Lajossal, és Zolcsák Istvánnal, aki Brazíliában alapított autóalkatrészgyárából gazdagodott meg. Mindketten bőkezűen támogatták Balogh Petres Judith *Képes Magyar Világhíradó* című újságját. Az emigráns lap többször is beszámolt az erdélyi magyarságra nehezdedő elnyomásról, ezért a Ceaușescu-rendszer a szerzőre szabadította ügynökeit, akiknek kishiján csaknem sikerült is végleg elnémítaniuk őt párizsi tartózkodása során. Hogy elkerülje az újabb érelvezést – fájó szívvel – átadta az újságot a Kanadai Magyar Ház által Torontóban kiadott *Krónikának*.

Akárcsak az *Útban hazafelé* első kötetét, úgy a másodikikat is két főpillérré építi a szerző: rendíthetetlen istenhitére és szelíd humorára. Külön fejezetet szentel a vallásnak, megállapítva, hogy a tudósok, gondolkodók tekintélyes hányadának meg-

győződése, hogy a tudományt és a hitet nem szabad szétválasztani. Érvelésképpen XI. Piusz pápát idézi: „*Akik azt állítják, hogy a tudomány összeférhetetlen a vallással, azok olyat mondanak a tudománnyal, amit az sohasem mondott, illetve azt mondanak a vallással, amit az sohasem tanított.*”

Balogh Petres Judith önéletrajzának most megjelent második kötete is egyértelmű tanúságtétel a hit, a nyugati keresztény kultúra, a hazaszeretet és a család erkölcsi értéke mellett. (*Balogh Petres Judith: Útban hazafelé – Két kontinensen keresztül, 2. kötet, RGB Grafik Kft., 2021*)

Vincze András

Petres Judith író 1933-ban született. Csodálni való élete, élettapasztalata, látásmódja és véleménye, amelyet könyveiben élénk tár a mai kor jellemzőiről, nemcsak kellemes olvasmány, hanem tanulságos írás mindannyiunknak. Köteteinek megrendelése a judithpetres@gmail.com e-mail-címen lehetséges, név, cím és telefonszám megadásával. A könyvek ára: 5000 Ft/kötet (+futárköltség). Facebook-kapcsolat: [Judith Petres Books](https://www.facebook.com/judithpetresbooks), www.facebook.com/judithpetresbooks.

Zágon József fáradozása a magyar menekültek lelkipásztori ellátásáért 1952–1962 között

A *Magyar Sion* 2021. évi második számában írtam egy tanulmányt *Az Exsul Familia és Zágon József 1952–1962* címmel. A világon élő magyarok lelkipásztori ellátásának mai gondoljait között e tanulmány rámutat arra, hogy a maga korában hasonló gondokkal kellett szembesülnie Zágon Józsefnek is. XII. Piusz pápa az *Exsul Familia* kezdetű apostoli konstitúcióval szabályozta a menekültek lelkipásztori ellátását: az egész világra kiterjedő feladat koordinálását a Consistorialis Kongregáció hatáskörébe utalta. Ezzel megszűnt az apostoli vizitátorok küldetése. Nemzeti delegátusok váltották fel a vizitátorokat, akik egy adott ország területén élő azonos nyelvű menekültek ellátásának felügyeletére kaptak megbízást.

Zágon is azt követően, hogy 1950–1952 között apostoli vizitátor volt, az Olaszországban élő menekült magyarok delegátusa lett. A Kongregáció mégis rendszeresen fordult hozzá más országok menekültügyeiben is. 1956 elején beválasztották a Kongregáció emigrációval foglalkozó legfőbb Tanácsába, amelynek első ülését 1956 végén, az *Exsul Familia* kiadásának ötödik évfordulója alkalmából hívták össze. Erre Zágon a vasfüggöny mögötti országok képviselőivel egyeztetve készítette beadványt. Ebben elsősorban azt kérték, hogy a konstitúciót juttassák érvényre, mert annak bevezetése mindenhol nem valósult meg. Kérték továbbá a nemzeti lelkipásztorok missziós munkájának támogatását és a Kongregáció közbelépését a papok aránytalan elosztásának megszüntetésére. Az ülés eredménye volt, hogy a Kongregáció kezdeményezte a misszionáriusok, missziók és nemzeti templomok felmérését.

Olaszországban ekkor Tóth Giulio győri egyházmegyes pap volt a magyar lelkész, aki a római Pápai Magyar Intézetben lakott. A Kongregációban Zágonnak folyamatosan szembesülnie kellett azzal, hogy a magyar közösségek lelkipásztori ellátására

kevés a magyar pap. A helyzetről a magyar főlelkésztől részletes adatokat gyűjtött. 751 magyar pap élt ekkor az emigrációban, ebből Európában 282, Észak-Amerikában 322, magyar lelkipásztorkodást azonban csak töredékük végzett. Az emigrációban élő magyar papság 1956 utáni első világméretű találkozója a Münchenben 1960-ban tartott 37. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus adott alkalmat. Ezen 70 magyar lelkipásztor vett részt Európából és a tengerentúlról. A Magyar Papi Egység szervezésében tartották meg a magyar papi gyűlést; ezen Zágon *A magyar egyház és papság a nagyvilágon* címmel tartott előadást. A Magyar Papi Egység is ekkortájt készítette felmérést a magyarok lelkipásztori ellátásáról, amely rámutatott arra, hogy hiányosak a lelkipásztori munka anyagi feltételei, a legfőbb gond azonban a misszionáriusi munkára alkalmas lelkipásztort találni. Ennek terhe elsősorban Zágonra hárult, ezért a Kongregációtól kapott engedély alapján találkozót szervezett a főlelkészeknek. Erről azt írta: „*Elhatároztuk, hogy közös felhívással fordulunk a külföldön élő magyar papokhoz és a szerzetes előljárók útján a szerzetesekhez is. [...] Tudni akarjuk, kire és mire lehet számítani.*”

A Kongregáció Tanácsának második ülését 1961. október 19–21. között tartották, amelyre az *Exsul Familia* megjelenésének közelgő tizedik évfordulója adott alkalmat. Zágon erre az ülésre is készített egy feljegyzést. Ebben azt írta, hogy hozzávetőlegesen 800 000 magyar emigrált, akiknek 70%-a katolikus, 25-30%-a gyakorló hívő. Jelezte, hogy fáradozásainak eredményeként tíz magyar pap jelentkezett missziós munkára. 52 magyar szolgálatot végző pap közül ketten jelezték, hogy ki akarnak válni a magyar szolgálatból, a többiek hajlandók folytatni. 56-an más beosztásban dolgoznak.

A Tanács ülését követően látott napvilágot az *Exsul Familia* tizedik évfordulójára tervezett római zárandoklat programja.

Zágon hozzálátott a magyarok részvételének megszervezéséhez. A zárandoklatra, szimbólumával, tizenhat oldalas füzet készült, amelyben többek között olvasható a program és a fontosabb látványok leírása, a végén a szentmise latin szövege és énekek. A *L'Osservatore Romano* 1962. augusztus 4-i száma adott hírt a zárandokok, köztük a magyar csoportok érkezéséről. Frankfurtból különvonat érkezett Ádám János főlelkész vezetésével, amely németországi városokban felvette a magyar zárandokokat. Az első közös szentmise augusztus 4-én, szombaton fél 8 órakor volt a Santa Maria Maggiore-bazilikában. Közel ötezen vettek részt rajta. A főcelebráns, Carlo Confalonieri bíboros, a Kongregáció titkára beszédében többek között azt mondta, hogy „*az Egyház törődik a menekültek sorsával, tudja, hogy életük nehéz, Jézus is menekült, Jézust is üldözték. Kövessük az Ő példáját, a keresztények legyenek állhatatosak a hitben, adjanak jó példát környezetüknek és maradjanak erőlelkűek honfitársaik körében.*”

A magyar zárandokok délután a budapesti amerikai követségen félrabságban élő Mindszenty József bíboros római címtemplomának, a Santo Stefano Rotondo-bazilikának a kertjében gyűltek össze. A szabadtéri pódiumnál Zágon József üdvözölte őket, és rámutatott arra, hogy a konstitúció biztosítja a jogot a menekülteknek ahhoz, hogy nemzeti nyelvű lelkipásztori ellátásban részesülhessenek. Emlékeztetett a magyarok Rómával való történelmi kapcsolatára is, és hangsúlyozta, hogy milyen hálásaknak kell lennünk XII. Piusz pápának, aki 1956-ban többször is megszólalt Mindszenty bíboros érdekében. Kultúrnap keretében a németországi Burg Kastl város magyar gimnáziumának táncsoportja lépett fel. A diákok tánca mindenki tetszését elnyerte. A bazilikában Varga László jezsuita, belgiumi magyar főlelkész Mindszenty József bíborosról emlékezett meg.

A zárandoklat fő eseménye augusztus 5-én, vasárnap a Szent Péter-bazilikában tartott szentmise volt, amely után a zárandokok találkozottak XXIII. János pápával. A magyar papság képviselői Zágon vezetésével adták át a magyarok ajándékát, az emigráció szellemi termékének harminckét kötetét és egy ötkilogrammos, a vasfüggönyből kivágott szöges dróttal körülfont gyertyát *Orate pro Hungaria!* felirattal. Ezután a zárandokok levonultak a bazilika grottáiba XII. Piusz pápa sírjához, hogy kifejezzék köszönetüket az apostoli buzdításért. A nap többi része városnézéssel telt. A zárandoklat közös programja este folytatódott fátylas keresztúttal a Colosseumban. A negyedik állomás hangzott el magyarul.

A pápával való találkozás és a keresztút között a magyar lelkipásztorok délután a Collegium Germanicum et Hungaricum-ban igyekeztek részt venni a Magyar Papi Egység papi találkozásán. Zágon szeretettel köszöntötte az összegyűlt 46 papot, majd méltatta az apostoli konstitúció jelentőségét. Ismertette azokat a követelményeket is, amelyek ahhoz kellene, hogy a Kongregáció lelkipásztori megbízást adjon. Szabó János, a Katolikus Liga elnökhelyettese ízes magyar nyelven ismertette az Egyesült Államokban élő magyarok helyzetét.

Hétfőn, augusztus 6-án a falakon kívüli Szent Pál-bazilikában tartották szentmisét a hallgató egyházért. Ezen a magyar zárandokok a *Boldogasszony Anyánkat* énekeltek. A zárandoklat záróprogramja az ünnepi jubileumi megemlékezés volt a Sportpalotában hétfőn este. Ezen a Burg Kastl-i Gimnázium diákjai harangtáncot adtak elő. Másnap a zárandokok hazautaztak, Zágon pedig méltán volt büszke arra, hogy kitaró munkájának köszönhetően 500 magyar volt együtt Rómában.

A hivatkozott tanulmány két résztvevő, a Torinóban élő Inokai Zsuzsa és a Rómában élő Szokolay György személyes visszaemlékezésével zárul.

Németh László Imre

A huszadik század hősei

Személyes visszaemlékezés

A több évtizedes kort megelőző életük nagyobbik részét még a 19-es számmal kezdődő évszázadban töltötték.

A múlt századot borzalmas események évszázadának tekintjük. A történelemben még sohasem volt annyi üldözött, szenvedő és nélkülözött, mint az elmúlt században. Több diktátor alatt milliók élete keseredett meg vagy fejeződött be.

A magyar történelemben is gyászos idők uralkodtak. Magyarország számára az első világháború döntő csapást jelentett. Trianon, a kényszerbéke és az ország szétszabdálása milliók számára olyan katasztrófát okozott, amire korábban nem volt történelmi példa.

A vallás és az egyházi személyek különösen érintettek voltak az üldözésben, holott Krisztus szava nyomán éppen ők nyújtottak az embereknek vigaszt és megbékélést. Éppen ezért meg kell emlékeznünk azokról az egyházi személyekről, akik az elmúlt évszázadban ragyogó csillagként tűndölköztek, akiket nem szabad elfelednünk és akik a mai napig is példaképként szolgálnak számunkra.

Közéjük tartoznak olyan ismert személyiségek, mint Mindszenty József bíboros, Apor Vilmos püspök, az általam személyesen is ismert Márton Áron püspök, Ravasz László református püspök, vagy feleségem nagynénje, Slachta Margit, a Szociális Testvérek rendjének alapítója, Magyarország első női országgyűlési képviselője, akinek az újratemetése 2021. december 7-én volt Budapesten.

A fentiek közül Slachta Margitról szeretnék néhány szót írni.

Feleségemnek az iskolában nem volt szabad még említenie sem Slachta Margit nevét. Amikor a születését anyakönyvezték, a nevét szándékosan Slakta formában írták, azonban édesapja születési anyakönyvi kivonatában a németes változat – Schlachta – áll. A család nemesi előneve „szádelői” (zadjeli) volt. A Szádelői-völgy Felvidéken, Rozsnyó és Kassa között, édesapám szülőfaluja, Dernő (Drnava) közelében található.

Margit életét tanulmányozva fény derült embermentő tevékenységére a második világháború idején. A megmentettek között ezernyi zsidó volt, ezért Jad Vashem emlékhelyen – Jeruzsálem – fát ültettek a tiszteletére és emléktáblája is áll a fa mellett. Amikor 2011-ben a feleségemmel Jad Vashemben jártunk, kerestük ezt a fát, azonban nem találtuk. Az idő szűkössége miatt idegenvezetőnk megígérte, hogy

megkeresteti az emlékhelyet az Igazak Kertjében. Néhány héttel később Jad Vashem igazgatónője fényképezőgéppel a kezében útra kelt, megkereste és lefényképezte a fát és az emléktáblát. Ezek a képek itt láthatók.

Örömmel vettük, hogy Magyarország Kormánya hangsúlyt fektet arra, hogy a magyar történelem kiemelkedő személyiségei magyar földben nyugossszanak. A rendszer-változás után elsőként Mindszenty József bíborost vitték haza Mariazzellból, legutóbb pedig Slachta Margitot exhumálták az Egyesült Államokban és temették újra a Fiumei úti Nemzeti Sírkertben. A temetésen én képviseltem a családunkat.

Szüleink hagyományos katolikus nevelést adtak, én magam pedig olyan kiváló, karizmatikus pap, mint a boldog emlékű Bölcsvölgyi Zoltán atya – Szent Margit-templom, XIII. kerület – tanítványa voltam és bérmafia vagyok, ezért 1982-ben Németországba történt kitelepülésünk után is a magyar szentmisék aktív látogatói lettünk. A Rajnavidéki magyar katolikus egyházközség képviselőtestületi tagjává választottak, és legjobb tudásom, akaratom szerint segítem az egyházi munkát. Kiemelkedő esemény volt 2019. május 7-én Mindszenty emléktáblájának a felavatása és felszentelése a Kölni Dóm kriptájában. A szentmisén egész Európából érkező több mint 20 magyar atya koncelebrált, Dominicus Schwaderlapp kölni és Cserháti Ferenc budapesti segédpüspökök vezetésével. Az eseményről a Magyar Televízió is felvételt készített. Az emléktáblához elsősorban Mindszenty bíboros halálának évfordulóján szoktak elzarándokolni a magyar hívek és a bíboros tisztelői.

A XXI. század első két évtizedében nem úgy alakultak és alakulnak a dolgok, ahogyan azt a keresztény hívek elképzeltek volna. Egyértelműek az olyan tendenciák, amelyek ellene mondanak Isten Tízparancsolatának.

A pap a szentmise végén ezzel bocsátja el a híveket: „Küldetésetek van, menjetekek békével!”

Igen, mindannyiunknak küldetésünk van. Nem szükséges, hogy Mindszentyhez, Márton Áronhoz vagy Slachta Margit-hoz hasonló hősök legyünk. A körülményeinknek, lehetőségeinknek megfelelően kell hirdetnünk az igazságot, „apostolkodnunk kell”, ahogyan Bölcsvölgyi Zoltán atya hangoztatta a hittanosok előtt.

Ennek tudatában két barátommal, Zoltán atya volt tanítványaival együtt létrehoztuk a Keresztény Hit Alapítványt, amelynek célkitűzése digitális és nyomdai úton, valamint találkozók, fórumok és egyéb rendezvények segítségével minél több magyar és magyar érzelmű ember részére olyan tájékoztatást adni, amely határozott, alkat nem ismerő szavával megerősíti a keresztény hit, illetve a természetes erkölcs alapján álló becsületes, jó szándékú embereket a helyes nemzet tudatban, felelősségteljes, keresztény értéken alapuló életben és elsősorban Magyarország jövőjének tudatosan helyes irányba való alakításában.

Ehhez kérjük az *Életünk* olvasóinak támogatását is. Hálásan köszönjük!

Ficsor László
Moers, Észak-Rajna-Vesztfália tartomány,
Németország
www.katolikus.info

„Nincs módunkban kitérni a hűség elől”

Tamási Áron-émlékét hirdetett a Nemzetpolitikai Államtitkárság

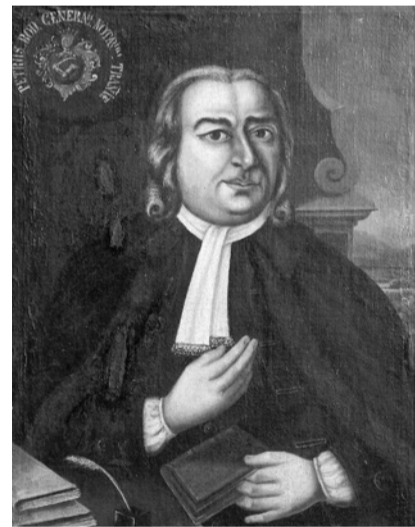
A Márton Áron- (2016), a Szent László- (2017), a Mátyás király- (2018) és a II. Rákóczi Ferenc-émlékét (2019) után 2022-re Tamási Áron-émlékét hirdetett a Miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkársága, az író születésének 125. évfordulója alkalmából. Az ezt bejelentő sajtótájékoztatón elhangzott: az emlékévet lebonyolító Magyarország Háza és a Tamási Áron-émlékbizottság a Kárpát-medencében, az anyaországban és a diaszpórában élő honfitársainkat egyaránt szeretné megszólítani programjaival. Tamási Áron Farkaslakán született és nevelkedett, rövid ideig az Amerikai Egyesült Államokban is élt, de onnan hamar visszatért Erdélybe. Végakarata szerint a szülőföldben nyugszik.

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára a sajtótájékoztató elmondta: Tamási Áron neve az egész magyar nemzet számára hívószó, nemcsak Erdélyben, Magyarországon és a Kárpát-medencében, hanem szerte a nagyvilágban, ahol magyarok élnek. A Tamási-életmű a magyar kultúra elidegeníthetetlen része, szervesen hozzátartozik a magyar identitáshoz, éppen ezért az emlékévet rendezvényeit szeretnék elvinni világszerte minél több magyar közösséghez – tette hozzá. „Számunkra Tamási Áron nemcsak a székelly-magyar írók jelent, hanem azt az embert is, aki egész életében hitet tett magyarsága, nyelve, kultúrája mellett. Munkássága is ezt bizonyítja” – fogalmazott az államtitkár. Kiemelte: az emlékévet fontos célja, hogy az írók minél közelebb vigye a gyermekekhez, a fiatalokhoz, ezért a programok jó részének célközönsége ez a korosztály lesz.

Csibi Krisztina, Magyarország Háza igazgatója hangsúlyozta: 2018-ban, a Mátyás király-émlékévben közel 300 rendezvényt valósítottak meg, és feltett szándékuk, hogy ez idén is így legyen, sőt a külföldi magyar produkciók – kiállítások, irodalmi estek és más programok – vándoroltatását még inkább a diaszpóra területeire szándékoznak összpontosítani. „A Magyarország Háza életében mindig kiemelkedő jelentőségű június 4-e, a nemzeti összetartozás napja, amely idén egybeesik a pünkösdi búcsúval. Erre az alkalomra a csiksomlyói kegyhely környezetébe több programot is tervezünk” – tájékoztattott Csibi Krisztina.

Magyarok a múltból

Bod Péter

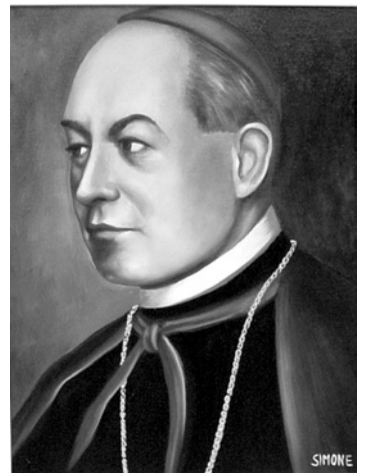

Portré a kolozsvári Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből

Felsőcsernátonban született 1712. február 22-én. Református lelkész, irodalomtörténész, egyháztörténész, történész, író; a szakirodalom szerint „a késő-barokk évtizedek legnagyobb magyar tudósa”. Széles körű gyűjtőmunkával és levelezéssel, magyar és külföldi történetírók munkájának tanulmányozásával arra törekedett, hogy egyházának és szűkebb hazájának kulturális hagyatékát összegyűjtse. Sokoldalú tudományos munkássága kiterjedt a teológiára, egyháztörténetre, történelemre, nyelvtudományra és irodalomtörténetre. Orbán Balázs Erdély nagyérdemű Kazinczyjának nevezte. Nevéhez fűződik az első magyar nyelvű egyháztörténet (*Az Isten vitézkedő anyaszentegyházának históriája*) és az ünnepek eredetéről, megtartásának módjáról szóló első magyar nyelvű munka (*Szent Heortokrates*). Az irodalomtörténet szempontjából legfontosabb műve a *Magyar Athenas* című, 1766-ban megjelent lexikon, amely több mint ötszáz magyar írókat mutat be. Magyarigenben halt meg 1769. március 2-án.

Boldog Apor Vilmos

1892. február 29-én született Segesváron, 1915. augusztus 24-én szentelték pappá Nagyváradon. Plébánosként Gyula városában szolgált, amikor az első világháború győztesei feldarabolták Magyarországot. Megsíratta, hogy az ő szülőföldje, Erdély is a határon túlra került, de megértette aktuális feladatát: az ország jövőjének építése, a keresztény hit megerősítése és a szegények jobb sorsra segítése. Ezért dolgozott Győrött is, ahová 1941. január 21-én püspöknek nevezték ki. Itt érte a második világháború, és itt szállt szembe a náciakkal, akik elkezdtek összegyűjteni a halálra szánt zsidó embereket. Majd a szovjetek szállták meg Győrt, és az üldözés elől sokan a püspöki palotában találtak menedéket. Három katona beállított, Vilmos püspök eléjük állt, védelmébe véve a lányokat és asszonyokat – az egyik katona végül többször is rálőtt. Épp Nagypénteken történt ez, amikor Jézus szenvedésére emlékezünk. A püspök néhány nap múlva, 1945. április 2-án belehalt a sebesülésébe. 1997. november 9-én avatták boldoggá. Ünnepe: április 2.

Simon M. Veronika alkotása

(Forrás: Ars Sacra)

Egy anyaországi és kilenc külföldi magyar személyiség rangos kitüntetése

2021. december 18-án a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében első alkalommal adták át a Magyarország Háza-díjat, amelyet az intézmény fennállásának tizedik évfordulója alkalmából alapítottak. Az elismerést kilenc külföldi és egy anyaországi kitüntetett vehette át. Az ünnepi hangulatot fokozó zene- és énekművészek is lefedték személyeik által a teljes Kárpát-medencét, mi több, képviselték a diaszpórát is: Bálint Izabella Csángóföldről hozta énekét, Stéger Endre Ausztriából csellójátékát, Angyal Karola Drávaszögből népdalcsokrát, az Integrál Kárpátjáról, a Jövőlágyan Felvidékről saját szerzeményét, Pál Laura Muravidékről hegedűjátékát, a Schola Cantorum énekkar pedig Óbecséről, Vajdaságból az adventi kórusműveket és a magyar himnuszot.

Potápi Árpád János, Fazakas Szabolcs, Gászó Orsolya és Csibi Krisztina

Az ünnepélyes esten Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár rámutatott: a Magyarország Háza a nemzetpolitika kiemelkedő sarokköve, az elmúlt évtizedben fontos szerepet töltött be az összmagyarorsági kultúrájának ápolásában, épített és szellemi örökségének megőrzésében, a

magyar identitás erősítésében. A díjazotokról úgy vélekedett: ők olyan tehetséges és páratlan életútúval rendelkező személyek, akik eddigi életükkel és munkásságukkal hitet tettek a kultúra és a magyarság mellett, fáradhatatlanul munkálkodnak azon, hogy szerte a Kárpát-medencében és a nagyvilágban kicsit jobb legyen magyarnak lenni.

Csibi Krisztina, a Magyarország Háza igazgatója ünnepi beszédében úgy fogalmazott: „A Magyarország Háza első évtizedének főszereplői – kétezer fölötti a számuk – azok az előadók és alkotók, akik ha esett, ha fűjt, ha több száz vagy akár több ezer kilométert kellett is utazniuk, ott voltak a meghirdetett időpontban, és meséltek, táncoltak, énekeltek, zenéltek, bemutatták a filmjeiket, a szindarabjaikat, a könyveiket, elhozták a festményeiket, a szobraikat, átadták a tudásukat – nekünk. Ezt a kétezer embert képviseli az a tíz alkotó és előadó, akik miatt ma összegyűjtünk. Ez az este tehát szóljon róluk, arról a tíz emberről, akik elsőként vehetik át a Magyarország Háza-díjat.”

Ők pedig: **Écsi Gyöngyi** mesemondó, népdalénekes és -gyűjtő, református lelkész, bábszínész (Felvidék, Szlovákia), **Fazakas Szabolcs**, a Székelyföldi Legendárium megalkotója (Erdély, Románia), **Gászó Orsolya** filmkészítő (Vajdaság, Szerbia), **Ivaskovics József** verséneklő, zenetanár, a Credo Verséneklő Együttes vezetője (Kárpátalja, Ukrajna), **Kovács Koppány** rockzenész, a Rómeó Vézrik zenekar vezetője (Felvidék, Szlovákia), **Leidemann Szilvia** karnagy, csembalóművész, zenekutató (Argentína), **Németh Csaba** tanár (Magyarország), **Pál Péter** színész, énekes, költő, zeneszerző (Muravidék, Szlovénia), **Petrás Mária** keramikumművész, népdalénekes (Moldva, Románia) és **Ruzsicska Ilonka** mesemondó, óvónő (Drávaszög, Horvátország). Mindannyiuknak gratulálunk! (Szerk.)

A diaszpórába is elindul a tíz évet bemutató kiállítás

Az első tíz év – Szemelvények a Magyarország Háza életéből címmel 2021. december 20-án Budapesten a Szent Máté Kulturális Központban (D50) megnyílt a Magyarország Háza első tíz évet bemutató interaktív vándorkiállítás. A tárlatot Csibi Krisztina igazgató köszöntőszavai után Pánczél Károly, a Magyar Országgyűlés nemzeti összetartozás bizottságának elnöke nyitotta meg.

Az elmúlt évtizedbeli magyar nemzetpolitika áttekintése után szólt arról: a kiállítás tematikus csoportokban, úgynevezett utazóládákba rendezve mutatja be tájainkat, természeti csodáinkat, épített örökségünket, művészetünket, irodalmunkat, zenénket, színjátszásunkat, a magyar konyhát, Hunyadi Mátyás udvarát, mesevilágunkat. „Ez a kiállítás a pozitív magyarságról szól, a pozitív magyarságkép kialakításáról, az egymás iránti felelősségérzet elmélyítéséről, és bemutatja a ránk oly jellemző értékeket, eredményeket, teljesítményeket és sikereket. Összegzőként azt lehet elmondani e kiállítás látán, hogy van mire büszkének lennünk nekünk, magyaroknak” – húzta alá Pánczél Károly. Szavait Pál apostol Timóteushoz írt első levelének sorai alapján – „Ha pedig valaki az övéiről és az ő háza népéről gondot nem visel, a hitet megtagadta és rosszabb a hitetlennél” – ezzel zárta: „A mi házuk népe a magyarság, az anyaországiak, a diaszpóra magyarsága, a Kárpát-medencei magyarság. A róluk való gondoskodás erkölcsi kötelességünk és ebben fő zászlóshajó a Magyarország Háza.”

A megnyitóünnepségen közreműködött a székelyudvarhelyi Monyo Project. A kiállítás a tervek szerint bejárja a Kárpát-medencét és a diaszpórát.

(VG)

Megjelent A Magyarország Háza Nagy Képeskönyve

A tízéves Magyarország Háza születésnap programozatának záróepizódjaként mutatta be 2021. december 22-én az Aranytíz Kultúrházban Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár és Csibi Krisztina, a Magyarország Háza igazgatója A Magyarország Háza Nagy Képeskönyve című exkluzív kiadványt. Az esten akusztikus gitáron kísért énekekkel Vadkerti Imre felvidéki előadóművész működött közre. A Magyarország Háza Nagy Képeskönyve 400 oldalon több mint 600 fotó segítségével ismerteti az intézmény elmúlt évtizedes szerteágazó tevékenységét a 2011-es létrehozásától kezdve a jubileumi születésnap programozat első állomásaként 2021 őszén a borsai (Felvidék) Rákóczi-kastélyban megrendezett négy napos kulturális fesztiválra. A könyv lapjain meglevőnek a nagy sikerű előadások, mesedélutók, rock- és dzsesszkoncertek, színházi és szabadegyetemi előadások, könyvbemutatók, képzőművészeti kiállítások, komolyzenei hangversenyek, emlékévek, és izelítőt kaphatunk annak a több száz filmnek a képkockáiból is, amelyeket az utóbbi bő másfél év alatt a Magyarország Háza megbízásából készítettek a külföldön élő magyar filmes alkotók Ausztráliától Afrikán és Amerikán át a Kárpát-medencéig. A fényképek többségét a kötet szerkesztője, Matúz Gábor készítette, aki a Magyarország Háza munkatársaként szinte egészében végigkísérte fényképezőgéppel az intézmény első évtizedét. De a könyvben láthatók még Varga Gabriella – aki az interjúkat is készítette –, Bartha Annamária, Bocskay Zsolt, Griechisch Tamás, Kaszás Gergely, Koszticsák Szilárd, Kovács Attila, Kovács Tamás, Manek Attila, Marjai János és Soós Lajos felvételei is. Az albumot Sellyei Tamás Ottó tervezte. (VG)

REJTVÉNY

Dalban mondom el

„A megosztott öröm az égig hatol...” (Baricz Lajos)

1	2	3	4	5	6	Z	7	8	E
	9						10		
11					12	13		14	
15		16		17		18	19		
20					21				O
22					23			24	
25		26		27					
V		28					29		
30	31			32			33	34	
L			O			35			

Vízszintes: 1. Az idézet első része. 9. Vajdasági város. 10. Óv. 11. Bánat. 12. Kettősbetű. 14. C-dúr hangsor alaphangja. 15. ... Ferenc (Németgyula, 1810 – Budapest, 1893) zeneszerző, karmester, zongoraművész, sakkmeister, Kölcsey Himnuszának megzenésítője. 18. Vissza: folyó az oroszországi zsidó autonóm területen. 20. Kaukázusi jegenyefenyő. 22. Newtonméter. 23. Le vele! 25. Német határozatlan névelő. 27. Hármat jelentő előtag. 28. ... Williams Haskell (1875–1953) amerikai költő. 30. Ábrázat. 32. Üres len! 33. Antalkereszt. 35. My ... lady, 1964-ben bemutatott Oscar-díjas amerikai filmmusical.

Függőleges: 2. ... Péter (Nyíregbe, 1904–1962) néptáncos, a Népművészet Mestere (1955). 3. Személyes névmás. 4. ... Péter (Nyíregyháza, 1983 –) táncművész, néptáncos. 5. Halk nótá! 6. Ragadozó madár. 7. Görbület. 8. Óvja. 11. Az idézet második része. 13. ... – Csoga, város, Irán kulturális világörökségi helyszíne. 16. Krisztus. 17. Elem! 19. Ránc egyenműi! 21. ... Kosminski – Hasfelmetsző Jack, zsidó származású borbély, az 1888-as londoni gyilkosságok elkövetője. 24. „Én vagyok az ...” Jn 14,6. 26. Német határozószó (még). 27. ... Vilmos svájci szabadságharcos (Schiller drámája, Rossini operája). 29. Török eredetű régi magyar személynév, jelentése apa. 31. Reumatoid artritisz. 34. Mesterséges intelligencia.

Simon Kinga

Januári keresztrejtvényünk megfejtése:

„Vessük tiszta szívvel, szórjuk csak a jót, vetésünk szolgálja a Mindenhatót!”

Humorsarok

- Hogy hívják a köhögő papot?
- ???
- Tesztelendő atya!

- Te, ez a Karinty gyerek nőtlen még?
- Nem, már frigyes!

Ketten támasztják a pultot a kocsmában.
- Látom, üres a poharad. Kérsz még egyet?
- Dehogyan kérek! Mit kezdjek két üres pohárral?!

- Jaj, doktor úr, én úgy félek, ez lesz az első műtétem!
- Asszonyom, nyugodjon meg, nekem is!

Az éves előfizetés összege a 2022. évre

Lapunk nyomtatott kiadása egyénileg közvetlenül a kiadóhivatalnál, valamint a nyugat-európai helyi magyar lelkészségeken keresztül is előfizethető.

A nyomtatott kiadás éves előfizetési díja közvetlenül a kiadónál történő egyéni megrendelés esetén:

Magyarországon kívül **35 EUR/év**
(a korábbi 20 EUR + a postaköltség egy része);

Magyarországon belül **7000 HUF/év**
(a korábbi 6000 HUF + a postaköltség egy része).

A digitális kiadás előfizetési díja a 2022. évre:
20 EUR/év vagy 6000 HUF/év.

Lelkészségeken keresztül történő megrendelés esetén a nyomtatott kiadás éves előfizetésének összegét az adott missziók határozzák meg a helyi terjesztési költségek figyelembevételével.

Köszönjük a támogatást:

Pruszk László és Teréz 50 EUR • Ludwig Poset 5 EUR • Balogh Győző Károlyné 3000 HUF • Lechli Mária és István 5 EUR • Pál József Csaba megyéspüspök 200 EUR • Johann Ghinari 15 EUR • Dathem Imre és Ingeborg 25 EUR • Csizsik János 15 EUR • Berta Imre 640 SEK • Bakai József és Elvira 15 EUR • Gality István és Ilona 15 EUR • Mustos Edit 70 EUR • Mayer Mihály ny. püspök 10 000 HUF • Hollósi Mihály 3000 HUF

Köszönjük, hogy éves újságelőfizetést ajándékozott:

Digitális kiadást: Christina Bechtner és férje Memmingenből Laczkó-Benedek Évának Gyergyóremetére • Dr. Cziriák Árpád Kolozsvárról Kozma Péternek Kolozsvárra • Nyomtatott kiadást: Dancs Rózsa Torontóból Fehérváry Lillának Budapestre, Gaál Katalinnak Pannonhalmára és Széll József plébánosnak a vajdasági Kispiacra • Dr. Rónai Ádámné Pécsről Lantosné Imre Mária Pécsre • Szabó István és Veronika Linzből dr. Czier Tibornak az erdélyi Tasnádra • Varga Gabriella Budapestről Csibi Árpád részére Ditróba és Bajkó Zoltán plébános részére Izsákra.

Jócslekedetüket a magunk és a megajándékozottak nevében is nagyon szépen köszönjük!

Magyar szentmisék az európai diaszpórában

ANGLIA

London: Hungarian R.C. Chaplaincy / Szent István Ház, Ft. Csicsó János főlelkész; W5 4EA London, 62 Little Ealing Lane; Tel./Fax: +44-20/8566-0271; E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com; Web: www.szentistvanhaz.org és www.facebook.com/szentistvanhaz.london. Szentmise minden hónap 1. és 3. vasárnapján 11.30-kor. További misézőhelyek: Bristol, Cambridge, Luton, Manchester, South Croydon.

AUSZTRIA

Bécs: Wiener Ungarische Katholische Gemeinde / Bécsi Magyar Katolikus Egyházközség, Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész; A-1070 Wien, Döblergasse 2/30b; Tel.: +43-1/526-4972; E-mail: bmke@katolikus.at; Web: www.katolikus.at és www.facebook.com/KMEMWien. Új, ideiglenes szentmishelyszín: Am Tabor-plébánia, 1020 Wien, Alliiertenstr. 2. További misézőhelyek: Baden, Leesdorfer Hauptstr. 74., minden hónap második vasárnapján 16.30-kor és Bécsújhely, Szent Katalin-kápolna, Domplatz 1., minden hónap utolsó vasárnapján 17.00-kor.

Collegium Pázmáneum: Ft. Varga János rektor; A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14; Tel.: +43-1/319-1403; E-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com; Web: www.pazmaneum.katolikus.hu. Előesti szentmise szombatonként 17.00-kor.

Burgenland, Kismarton: Vikariat für ungarische Belange, Ft. Pál László, Diözese Eisenstadt; A-7000 Eisenstadt, St. Rochus-Straße 21; Tel.: +40/676-880-708-346, +40/2682-777-346; E-mail: laszlo.pal@martinus.at; Web: www.martinus.at. Szentmise hónap 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, A-7000 Eisenstadt, Josef Haydngasse 31.

Burgenland, Alsóór: Katholische Pfarramt, Ft. Gáspár Adalbert; A-7501 Unterwart 226; Tel.: +43-33/523-4108; vasárnaponként 9.45-kor.

Burgenland, Felsőór: Ft. Gáspár Adalbert; A-7400 Oberwart, Stenamangerstraße 13; vasárnaponként 8.30-kor.

Burgenland, Felsőpulya: Ft. Lehrner Hannes; A-7350 Oberpullendorf, Hauptstr. 66; hónap 1. vasárnapján 8.45-kor.

Burgenland, Középpulya: Ft. Ghinari Johann; A-7350 Mittelpullendorf, Ungargasse 62; hónap 1. és 3. vasárnapján 18/19 órakor.

Graz: Msgr. Molnár Ottó; Tel.: +43-316/6821-2421; E-mail: otto.molnar@laposte.net. Ft. Holló István; Tel.: +43-676/8742-6711; E-mail: istvan.hollo@graz-seckau.at. Szentmise minden vasárnap 17.00-kor, Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Innsbrucki Magyar Katolikus Egyházközség, Magyar Ház, A-6020 Innsbruck, Richard Wagner Str. 3., Facebook: www.facebook.com/Innsbrucki-Magyar-Katolikus-Egyházközség-1270405526418632/. Szentmise minden hónap 2. vasárnapján. Érdeklődni: Schenk Angyalka világi elnök, Tel.: +43-699-1151-6190; E-mail: djas@inode.at.

Linz/Wels: Ungarnseelsorgezentrum der Diözese Linz, Ft. Szabó Ernő; A-4600 Wels, Herrenstr. 2.; Tel.: +43-732/341-175; E-mail: ernest.szabo@dioezese-linz.at. Mischelyszínek: Linz, Guter Hirte (Jó Pásztor-) templom, Am Steinbüchel 31, A-4030 Linz, minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján és Wels, St. Stephan/Lichtenegg (Szent István-) templom, Königsederstr. 20, A-4600 Wels, minden hónap 2. és 4. vasárnapján.

Klagenfurt: Kapuziner Kirche; A-9020 Klagenfurt, Waaggasse 15., szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az orsolyita templomban, A-5061 Salzburg, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: +43-699/8172-1232.

BELGIUM

Brüsszel: Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, P. Havas István Sch.P.; 1050 Bruxelles, rue de l'Arbre Bénit 123; Tel.: +32-2/64-96-188, mobil: +32-487/614-063; E-mail: havas.istvan@piarista.hu; aumonierdesetrangers@skynet.be; Web: www.bmkk.be. Szentmise minden vasárnap 10.30-kor és 18.00-kor, 123 rue de l'Arbre Bénit, 1050 Ixelles és Église Sainte-Famille, Place de la Sainte-Famille, 1200 Woluw-Saint-Lambert. További misézőhelyek: Leuven; Liège, Abbaye Paix Notre-Dame des Soeurs Bénédictines, 54 boulevard d'Avroy, 4000 Liège, havonta egy alkalommal (szombat, 15 órakor) a Bencés Nővérek templomában.

CSEHORSZÁG

Prága: Prágai Magyar Katolikus Plébánia, Ft. Balga Zoltán; Telefon: +420-734-688-656; E-mail: info@katolikus.cz; Web: www.katolikus.cz és www.facebook.com/Prágai-Magyar-Katolikus-Plébánia-1769510549979963/. Mischelyszín: Belvárosi Szent Henrik Templom, 110 00 Prága 1., Jindřická 30.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise / Párizsi Magyar Katolikus Misszió; F-75010 Paris, 42, rue Albert Thomas; Tel.: +33-1/42-086-170, E-mail: missioncatholique@orange.fr; Web: www.magyarmisszio.info és www.facebook.com/Parizsi.Magyar.Katolikus.Misszio.

HOLLANDIA

Hollandiai Magyar Római Katolikus Egyházközségi Tanács; E-mail: hagai.magyar.katolikusok@gmail.com; Web: www.hollandiainmagyarkatolikusok.net és www.facebook.com/EKT-hollandiai-magyar-katolikusok-119459806451156.

Amszterdam: Obrechtkerk, Obrechtstraat 30, NL-1071 KM Amszterdam.

Eindhoven: Sint Joriskerk, Sint Jorislaan 51, NL-5614 AA Eindhoven.

Hága: Hágai Magyar Katolikusok, Onbevekt Hart van Maria Kerk (Marlotkerk); NL-2594 CK Den Haag, Bloklandenplein 15. Facebook: www.facebook.com/HagaiMagyarKatolikusok.

Helmond: Pauluskerk, Paulus Potterstraat 2., NL-5702 CW Helmond.

Vianen: Vianeni Magyar Otthon, Panoven 17A, NL-4133 NG Langeweg, 145. sz. házzal szemben van a bejárata.

Wassenaar: Sint Jozefkerk, Van Cranenburchlaan 31, NL-2241 PJ Wassenaar (Parklaan 28 (kerk) / van Cranenburchlaan 31 (Pastorie); Tel.: 070-511-4262; E-mail: secretariaat@sint-jozefwassenaar.nl.

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stokłosy állomásig, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

LUXEMBURG

Ft. Lukács József és Havas István Sch.P., 8032 Strassen, 2 place des Martyrs. Havonta egy alkalommal.

MÁLTA

Naxxar, Santwarju Gesu Hniena Divina-templom. Évente háromszor van magyar szentmise (vasárnap 17.30-kor).

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Ungarische Katholische Mission / Augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió, Ft. Csibi Sándor; D-86152 Augsburg, Henisiusstr. 1.; Tel.: +49-821/3166-8960 vagy +49-821/3166-8961; E-mail: iroda@augmis.de; Web: www.augmis.de, www.augsburgimisszio.de, augsburgi-katolikusok.de. Misézőhelyek: Augsburg, St. MAX-templom, Franziskanergasse. 4.; D-87437 Kempten, St. Mang, Mariä Himmelfahrt-templom, Friedrich-Ebertstr. 1., Neuburg an der Donau.

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Stemper Ferenc lisbergi plébános és Dankó István atya (Amberg). Szentmisék: Caritas Seniorenheim St. Josef-kápolnája, Giesbertstr. 65., Nürnberg, kéthetente. A járványhelyzet miatt a vasárnapi szentmisék helyszíne megváltozott. Az új helyszín: Heiligste Dreifaltigkeit-plébánia-templom, D-90473 Nürnberg, Giesbertsstr. 75. Érdeklődni lehet: Dr. Lipecz József, tel.: +49-911/426-703

Freiburgi érsekség: Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperátor; D-68723 Plankstadt, Schwetzingen Str. 32. Havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye: Ungarische Katholische Mission, Ft; D-20535 Hamburg, Bürgerweide 35; Tel.: +49-40/250-7783. Misézőhelyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen.

Kölni Főegyházmegye, Esseni és Aacheni egyházmegyék: Katholische Ungarische Gemeinde im Erzbistum Köln / A Kölni Érsekség Római Katolikus Magyar Lelkészsége, Ft. Lukács József; D-50676 Köln, Am Rinkenpfuhl 10; Tel.: +49-221/3377-8517; E-mail: info@ungarnzentrum.de és unganzentrum.koeln@gmail.com; Web: www.ungarnzentrum.de és www.facebook.com/Ungarische.Gemeinde. További misézőhelyek: Bergisch-Gladbach, Bonn, Duisburg, Düsseldorf, Essen, Herzogenrath, Köln, Wuppertal.

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye: Katholische Ungarische Gemeinde / Szent Erzsébet Magyar Katolikus Egyházközség Frankfurt, Ft. Belényesi József, D-61440 Oberursel, Altenhöferweg 61; Telefon: +49/0175-2562-688; E-mail: pfarrbuero@erzsebet-frankfurt.de; Web: www.magyar-katolikusok-frankfurt.de; Facebook: www.facebook.com/MagyarKatolikusEgyhazkozseg. Misézőhelyek: Frankfurt am Main, Darmstadt-Griesheim, Gießen, Mainz és Wiesbaden-Delkenheim.

München-Freisingi Főegyházmegye: Ungarische Katholische Gemeinde / Magyar Katolikus Egyházközség, Ft. Merka János; D-81925 München, Oberföhringer Str. 40.; Tel.: +49-89/2137-4230 (Titkárság: Varga Katalin titkárnő) és +49-89-2137-4233 (Lukács Tibor lelkipásztori munkatárs); Fax: +49-89/2137-4234; E-mail: info@ungarische-mission.de, Ungarische-Gemeinde.muenchen@comuc.de; Web: www.ungarische-mission.de. Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános. Misézőhelyek: München, Rosenheim, Erding, Landshut, Bad Tölz, Waldkraiburg.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye: Münster Magyar Katolikus Misszió / Münsteri, Osnabrücki és Paderborni Egyházmegyék magyar közösségei, Ft. Simon Péter; D-48157 Münster, Middelfeld 24; Tel.: +49-251/932-57-288; E-mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de; Web: sites.google.com/view/ungarisch és www.facebook.com/ungmis. Misézőhelyek: Bielefeld, Bocholt, Hagen, Marl, Menden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück.

Passau Egyházmegye: Ungarische Mission Passau / Passau Magyar Misszió, Ft. Kovács János; D-84375 Kirchdorf am Inn; D-94036 Passau, Breslauer Str. 2.; Tel.: +49-85/712-332; E-mail: info@magyar-missio-passau.de. sites.google.com/site/magyarmissiopassau és www.facebook.com/magyarmissio.passau.

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye: Ungarische Katholische Gemeinde / Szent Gellért Magyar Katolikus Egyházközség, Ft. Merlász Tibor; D-70186 Stuttgart, Albert-Schäffle Str. 30.; Tel.: +49-711/236-9190, fax: +49-711/236-7393; E-mail: mission@stuttgarteri-katolikusok.de, mtibor1960@gmail.com; Web: www.stuttgarteri-katolikusok.de és www.facebook.com/stuttgarteri.katolikusok; D-89073 Ulm, Walfischgasse 17.; Tel.: +49-731/3996-6306, mobil: +49-1575-370-1412. Misézőhelyek: Balingen-Frommern, Biberach an der Riss, Böblingen, Eislingen, Friedrichshafen-Berg, Heidenheim an der Brenz, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg-Hoheneck, Munderkingen, Reutlingen-Orschel-Hagen, Schwäbisch-Gmünd, Stuttgart, Ulm, Tuttlingen, Weingarten.

Würzburgi Egyházmegye: Ft. Dr. Koncsik Endre; D-97070 Würzburg, Domerschulstr. 2.; Tel.: +49-931/3866-2530, fax: +49-931/3866-2599.

NORVÉGIA

www.nufo.no/makao. Húsvétkor, augusztus 20-án és karácsonykor ünnepelnek magyar nyelven szentmisét, más-más, az alkalomra odautazó lelkipásztorok szolgálata által.

OLASZORSZÁG

Róma: Olaszországi Katolikus Missziós Központ, Via del Casaleto, 481., 00151 ROMA (RM); E-mail: hungarian.mission.italy@gmail.com; Tel.+39 06 68.42.620; Lelkész: Dr. Németh Norbert rektor. A római magyar közösség szentmiséjét a hónap utolsó vasárnapján tartják 11 órakor a Celio dombon a Szent István vértanú-körtemplomban (Santo Stefano Rotondo). Rómában minden kedden 8 órakor magyar nyelvű szentmisét ünnepelnek a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszónya-kápolnájában. További misézőhelyek: Bologna, Catania, Firenze, Loreto, Milánó, Padova, Palermo, Parma, San Martino del Carso – Sagrado, Torino, Velence.

SVÁJC

Bázel: Röm. Kath. Ungarnmission / Bázei Magyar Katolikus Misszió, Ft. Pál István; CH-4123 Allschwil, Binninger Str. 45.; Tel.: +41-76/518-5440; Web: www.ungarnmission.ch. Mischelyszín: Sacré Couer-templom, Feierabendstr. 68., CH-4051 Basel, minden vasárnap 15.00-kor.

Genf: Genfi Magyar Katolikus Misszió, CH-1216 Cointrin GE, Chemin du Ruisseau 36.; Tel.: +41-22/791-0458; Web: www.katolikus.ch. Mischelyszín: Cointrin-kápolna, minden hónap első és harmadik vasárnapján 10.30-kor.

Lausanne: Tel.: +41-76/483-7394. Mischelyszín: Servan-kápolna (Chapelle de Servan), Chemin Eugene-Grasset 12, CH-1006 Lausanne, a genfi vasárnapi szentmiséket megelőző szombatokon 18.00-kor.

Tägerwilen: Bruder Klaus-templom, Ernst-Kreidolfstrasse, CH-8274 Tägerwilen, minden hónap első vasárnapján 17.00-kor.

Zürich: Szent István Magyar Katolikus Misszió Zürich, Ft. Varga Péter; CH-8057 Zürich, Winterthurerstr. 135.; Tel.: +41-44/362-3303; E-mail: peter.varga@mail.ch iroda@magyar-misszio.ch; Web: http://magyar-misszio.ch. Szentmise minden vasárnap 12.00-kor és minden első pénteken este 17.30-kor, Bruder Klaus-templom, Milchbuckstrasse 73, CH-8057 Zürich. További misézőhelyek: Frauenfeld, Schaffhausen, Uster, Winterthur.

Részletesebb adatbázisunkat megtalálja honlapunkon: www.eletunk.net/miserend

A szerkesztőség a nem saját írású cikkek tartalmáért nem vállal felelősséget, mindazonáltal kellő körültekintésre törekszik. Az olvasóinktól és külső forrásokból érkező cikkek tartalmáért azok szerzői vállalnak személyes felelősséget.

Kövessen minket a világhálón is:
www.eletunk.net
www.facebook.com/eletunkujtag

Címlapon: Ferenc pápa.
Annett Klingner képe a Pixabay-en.

Hirdessen az Életünkben!

Apróhirdetés:
Keret és fénykép nélkül: 100 HUF vagy 0,30 EUR/betű
Keret: 3500 HUF vagy 10 EUR
Fénykép: 7000 HUF vagy 20 EUR
Többszöri hirdetés esetén kedvezmény.

Nagyhirdetés és PR-cikk:
Teljes oldal: 400 e HUF vagy 1100 EUR
Féloldal: 300 e HUF vagy 800 EUR
Negyedoldal: 200 e HUF vagy 500 EUR
Többszöri hirdetés esetén kedvezmény.

Médiapartnereink:
Bécsi Napló
Clevelandi Magyarokért Alapítvány
Független Magyar Rádió Toronto
Kalejdoszkóp folyóirat, Toronto
Mozaik Sydney Magyar Rádió
Napjaink, West Kelowna, Kanada
Pannon RTV, Szabadka
Temerini Újság
Vatikáni Rádió

Lapunk megjelenése megvalósult a Magyar Kormány támogatásával. A Bethlen Gábor Alap hozzájárult a kiadónk működésével és ezzel a lapunk fenntartásával kapcsolatos költségekhez.

ÉLETÜNK
Az európai magyar katolikusok lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Misszió Média Lap- és Könyvkiadó Kft.
H-1165 Budapest, Zsemlekes út 25/A. I. 5.
Telefon: +36 70 635 7064
E-mail: szerkesztoseg@eletunk.net
Honlap: www.eletunk.net
www.facebook.com/eletunkujtag

Felelős kiadó és főszerkesztő:
Varga Gabriella

Felelős szerkesztő:
Vencser László

Tanácsadó:
Sajgó Szabolcs SJ, Szócs Csaba,
Varga János, Vértesaljai László SJ

Munkatársak:
Dancs Rózsa, Hiba György SJ, Horváth Enikő,
Kovács Péter, Puss Sándor SJ, Sebestyén Péter,
Simon Kinga, Szabó Ferenc SJ, Vínce András

Előfizetés:
közvetlenül a kiadóhivatalnál vagy
az európai magyar lelkesítésekben keresztül

Előfizetés a 2022. évre közvetlenül a kiadónál:
35 EUR/év, 7000 HUF/év

Digitális változat:
20 EUR/év vagy 6000 HUF/év

Bankszámlaszámunk:
MISSZIÓ MÉDIA KFT.

OTP BANK
11716008-22527699

HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000
SWIFT (BIC) azonosító: OTPVHUHB

Nyomdai előkészítés:
Éber Tamás
Nyomtatás:
Micropress Kft.
H-3434 Mályi, Kistokaji út 5.

Lapunk megjelenése:

Ötven éve szentelték püspökké Jakab Antalt

A Jakab Antal Keresztény Kör és az *Életünk* újság kiadóhivatala emlékévet szervez

„A kereszténység és a magyarság egy és szétválaszthatatlan. Ha szétválasztjuk, az olyan, mint amikor a test a lélektől válik el: az a halál.” Sokat idézzük a Gyulafehérvári Egyházmegye (ma Főegyházmegye) néhai főpásztora, Jakab Antal sommás megállapítását, különösen napjainkban, amikor mindkettőt, az egymástól elválaszthatatlan kereszténységet és a magyarságot is komoly, létét alapjaiban megrengetni szándékozó veszélyek fenyegetik. Éltünk már át hasonló nemegyszer történelmünk folyamán, s mindig voltak előrelátó, bölcs világi és egyházi vezetők, akik átsegítették egyházi és nemzeti közösségeinket a bajokon, nehézségeken. A vérvizataros huszadik század hitvalló katolikus előljárói között feltétlenül említést érdemel Jakab Antal püspök is, akit a kommunizmus alaposan meghurcolt – tizenhárom évet (1951–1964) töltött börtönökben teljesen ártatlanul, a szabadságát általános amnesztia adta vissza – és aki a diktatúra legnehezebb évtizedében (1980–1990) vezette az erdélyi egyházmegyéjét, megalkuvás nélkül.

Isten tervében még ott rejtőzött Róma

„Lent a bányá mélyén ki hihette volna: / Isten tervében még ott rejtőzik Róma” – írja versében Baricz Lajos marosszentgyörgyi papköltő (*Ha Isten meghívott*). És valóban: Jakab Antal harminc évvel római tanulmányai befejezése után és tizenhárom keserves börtönévvel a háta mögött ismét visszatért az Örök Városba, mégpedig azért, hogy Szent Péter utódjától pástortbotot vegyen a kezébe.

Isten szolgája Márton Áron püspök 1970-es – főpásztori ideje alatti első – római látogatásának egyik célja a gyulafehérvári segédpüspök-kérdés előmozdítása volt. Szent VI. Pál pápa Márton Áron határozott kívánságára nevezte ki később gyulafehérvári segédpüspöknek Jakab Antalt, mégpedig utódlási joggal, ami azt jelenti, hogy az előd visszavonulása vagy halála esetén automatikusan veheti át annak helyét.

Jakab Antal segédpüspöki kinevezését a Szentszék 1971. december 23-án írta alá és

közölte hivatalosan. A hírt másnap, december 24-én este a Hittudományi Főiskolán tartott karácsonyi ünnepségen Márton Áron püspök maga jelentette be a jelenlévő tanároknak, kispapoknak és alkalmazottaknak, és bemondta az értesülést a Szabad Európa Rádió is. Ezen a gyulafehérvári estén hangzottak el az újonnan kinevezett segédpüspök Szent Tamás apostoltól kölcsönzött meglepetésszavai, amelyeket jelmondatául is választott: „*Dominius meus et Deus meus!*” Vagyis: „*Én Uram és én Istenem!*”

Dr. Jakab Antal püspök Lukácsovits Magda festménye

Márton Áron azt szerette volna, hogy segédpüspökét a saját püspökké szentelésének évfordulóján, 1972. február 12-én, annak helyszínén, a kolozsvári Szent Mihály-templomban szentelhesse. Mivel azonban az államhatalom ödzkodott a külföldi vendégek jelenlététől és az eseményt kísérő tömeg nagyságától, Rómában pedig 1972. február 13-án VI. Pál pápa több ország részére kijelölt püspökök felszentelésére készült, Jakab Antal szentelése is a Szent Péter-bazilikában történt.

Rómába indulásakor a hatóság válasza még nem érkezett meg, így Jakab Antal a bizonytalanság terhével érkezett január végén az Örök Városba. Ebben a feszült helyzetben töltötte napjait a Pápai Német–Magyar Kollegiumban (Pontificium Collegium Germanicum et Hungaricum), míg az állami döntést kézhöz nem vette. Amint az várható volt, a kolozsvári szentelést nem engedélyezték, lehetővé tették viszont hét közeli rokon és hét paptárs Rómába utazását és részvételét a püspökszentelésen. VI. Pál pápa Márton Áron püspököt külön meghívta Rómába, hogy az ünnepi szentmise társszentelő püspöke legyen, de ő ezt nem fogadta el, így tiltakozva a román állam önkényes magatartása ellen.

Gyulafehérvár jövődó segédpüspöke a szentelés előtti és az azt követő napokban is találkozott VI. Pál pápával, és az erdélyi művészeti tárgyakkal kifejezett figyelmessége mellett egy szimbolikus jelentőségű ajándékot is átadott neki: egy a börtönben készített csontkeresztet, amelyet annak idején levesből kiszedett csontból egy darab dróttal formált keresztté. Zöld szalaggal kötötte át, úgy adta át a Szentatyának, aki, miután megismerkedett történetével, úgy tekintett rá, mint a szenvedések szimbólumára.

A szentelést követően a Collegium Germanicum et Hungaricum akkori rektora ünnepi ebéddel is megajándékozta az új püspököt és vendégeit. Az intézet kórusa az ebéd alatt műsorral köszöntötte őket.

Jakab Antal több mint két évtizeden keresztül – nyolc évig Márton Áron segédpüspökeként, tíz éven át megyéspüspökként, nyugalmazott apostoli kormányzóként és visszavonult püspökként pedig további három évig – szolgált hűséggel háromszoros: nemzeti, világnézeti és felekezeti ki-sebbségben túlélni próbáló egyházát és népét.

Jakab Antal 50 – emlékévk 2022-ben

Ez év február 13-án lesz az ötvenedik évfordulója annak, hogy Jakab Antalt Szent VI. Pál pápa Rómában püspökké szentelte. A kerek évfordulóról való, az egész esztendőn áthúzódó megemlékezést a Jakab Antal Keresztény Kör és az *Életünk* újság kiadóhivatala közösen szervezi.

Jakab Antal élete és munkássága megismerhető a róla megjelent életrajzi kötetből, szentbeszédeknek gyűjteményes kiadása is elérhető kétrészes kiadványban, konferenciákat rendeztek róla, személyes tárgyaiból emlékkiállítás is végigvándorolt már Erdélyen, több köztéri szobor és emléktábla irányítja rá a figyelmet, tervek, intézmények viselik a nevét, dokumentumfilm is készült róla, amelyet a Duna Televízió is levetített... ezt a sort bővítjük tovább az emlékévkben, amelynek mottója: „*Hitünk és népünk ügyét soha el nem alkudtam*” (Jakab Antal).

A programokról folyamatosan hírt adunk lapunk hasábjain is.

Varga Gabriella, Vencser László
Képek: családi archívum

Emlékezzünk a kommunista diktatúrák százmilliónyi áldozatára

A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (ismertebb nevén a kommunizmus áldozatainak emléknapja) megtartását a Magyar Országgyűlés a 2000. június 13-án elfogadott 58/2000. (VI. 16.) sz. határozatával rendelte el. Ennek értelmében minden év február 25-én tartjuk a kommunizmus áldozatainak emléknapját. Kovács Bélát, a Független Kisgazdapárt főtítkárát a kommunistákkal szembeni kiállása miatt a szovjet hatóságok 1947-ben ezen a napon tartóztatták le és hurcolták Szovjetunióba, ahol nyolc évet töltött fogságban, először a Gulágon, majd 1951. szeptember 25-től az Állambiztonsági Minisztérium moszkvai központi börtönében. A politikai letartóztatása és fogvatartása az első lépés volt azon az úton, amelynek során a kommunista párt kiiktatta az ellenszegülőket és így haladt a totális egypárti diktatúra kiépítése felé. Az eset ezzel a demokrácia és a szabadságjogok semmibe vételének jelképévé vált, amely a kommunizmus közel ötvenéves uralmát jellemezte.

Becslések és levéltári kutatások közel 100 millióra teszik a kommunizmus áldozatainak számát szerte a világon (Szovjetunió: 20 millió, Kína: 65 millió, Vietnam: 1 millió, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság: 2 millió, Kambodzs: 2 millió, Kelet-Közép-Európa: 1 millió, Latin-Amerika: 150 000, Afrika: 1,7 millió, Afganisztán: 1,5 millió; a nemzetközi kommunista mozgalom, illetve a hatalomra soha nem került kommunista pártok számájára pedig körülbelül 10 000 áldozat írható). Ennyien vesztették életüket éhínségben, kényszermunkatáborokban vagy kegyetlen kivégzések által. Jóval többre tehető azonban azok száma, akiket a diktatúra hétköznapi valósága testileg és lelkileg megnyomorított. A rendszer áldozata volt az is, akit vallattak, kínoztak, megbélyegeztek, kirekesztettek, börtönbe zártak, csoport-, politikai- vagy vallási hovatartozása miatt üldöztek; mindekit, akit a szabad cselekvés és választás lehetőségétől megfosztottak.

A meggyilkolt és üldözött papok százainak és ezreinek semmi más bűnük nem volt, csupán egy istentelen és embertelen politikai rendszerben segítettek embertársaikat Istenbe és emberségbe vetett hitük megőrzésében. Ők azok, akik legyőzve váltak győztesekké, akikért nem szólt a harang és akikről évtizedekig nem szólhatott a szó sem.

Boldog Brenner János, könyörögj érettünk!

A 26 éves rábakethelyi káplánt 32 késszúrással ölték meg

Az egyszerű, tiszta lelkű, derűs, sportos, vidám, sugárzó, nagyon sok embert vonzó Brenner János rábakethelyi káplán (Szombathely, 1931. december 27. – Zsida, 1957. december 15.) semmilyen politikai tevékenységet nem folytatott, ilyen ambíciója egyáltalán nem volt. „Csupán” paphoz méltó módon élt és szolgált a rábízottakat – és ez elegendő volt ahhoz, hogy áldozattá váljon.

Beöltözésekor ezt írta lelki naplójába: „*Szívem teljes hálijával köszönöm meg Neked, hogy a szolgálatodra rendeltél. Add, hogy az életem méltó legyen a hivatásomhoz, hogy szent lehessen, mert én egyszerre mindent, feltételek nélkül akarok neked adni.*” Még élete utolsó reggelén is így köszöntötte a házban a reggelit készítő idős nénit: „*Mácsi néni, annyira gyönyörű ez a reggel, átölelném az egész világot!*”

Még a 26. évét sem töltötte be, amikor 1957. december 15-ére, Advent harmadik vasárnapjára virradóan, a legsötétebb és a leghosszabb téli éjszakák egyikén, amikor a hívó emberek a Világ Világosságának az érkezésére készültek, Brenner Jánost beteghez hívták. Ő magához vette az Oltárszentséget és elindult. Ment, hogy papi hivatását teljesítse és a haldokló lelkét megmentse. Útközben többször megtámadták, de sikerült elfutnia. Végül a feltételezett beteg háza mellett kapták el. Brutális kegyetlenséggel: harminckét késszúrással ölték meg.

Fiatal életét a lelkek üdvösségéért áldozta fel. Az Oltárszentség védelmében szenvedte el a vértanúhalált. A hit, az emberség, a remény tanúja volt – ezért kellett meghalnia.

Brenner János tisztelete „a tilos időben is” jellemző volt. Az emberek titokban is szüntelenül emlékeztek rá. Advent harmadik gyertyája a Szombathelyi Egyházmegyében sok helyen vörös színű, a vér színét viseli, mert Brenner János ezen a napon pecsételte meg vérével papi hivatását.

Kilencvenedik születési évforduló

A szombathelyi Szent Erzsébet Plébánia közössége a ferences templomba közös emlékezésre hívta az érdeklődőket: 2021. december 27-én este, Boldog Brenner János születésének 90. évfordulója alkalmából Székely János megyéspüspök mutatott be szentmisét. A betlehem és a goluta titka legyen a mi életünknek is vezérlőcsillaga – mondta Székely János, egyúttal arra kérte a híveket: úgy lépjenek mindig a jászol és a kereszt elé, mintha életükben először tennék. A két titok, a jászol és a kereszt pecsételte meg Boldog Brenner János életét is – mutatott rá.

A főpásztor szólt Brenner János édesanyjáról is, aki második fiúgyermekét, mivel az Szent János napján, december 27-én született, Jánosnak nevezte el. Az utolsó ajándék, amit fiától kapott, egy karácsonyfa volt, ezt a fát azonban soha nem állította fel és ettől kezdve soha többé nem is állított fát. Brenner János édesanyja 34 évvel fia halála után, 1991. december 24-én adta vissza lelkét Teremtőjének.

Minden diktatúra legfőbb ellensége maga az Isten

„*Történelmi tapasztalat, hogy az istentagadásra épülő politikai rendszerek elkerülhetetlenül emberellenessé válnak és mindig emberölésbe torkollnak; akik ugyanis Isten halálát hirdetik, azok mindig készen állnak az emberi élet kioltására is*” (Kövér László, a Magyar Országgyűlés elnöke).

„*Csak az tud kiállni az emberek ügyéért, aki Isten ügyéért kiállni nem habozik. Nem feledhetjük, hogy a vértanúk előbb tanúk voltak*” (Bogárdi Szabó István, a Magyarországi Református Egyház Dunamelléki egyházkerületének korábbi püspöke).

„*Akiket a kommunisták meghurcoltak, jó pásztorok voltak, a jó pásztor pedig életét adja juhaiért. ...A mártírok vére az egyház magvetése. Ebből a vérből magvetést hozott elő az Úristen. Nem engedte szétszéledni a nyáját. Itt vagyunk*” (Fabiny Tamás, a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinatának elnök-püspöke).

„*Az áldozatok, a vértanúk küzdelme nem volt hiábavaló. Igaz, hogy akik a nyájban maradtak, megerősödtek, de az is igaz, hogy kevesebben maradtak. Ma újra össze kell terelni a nyáját... A küzdelemnek nincs vége: lehet, hogy nem véres, lehet, hogy nem ugyanazokkal a módszerekkel, de a keresztény-üldözés a liberális diktatúrában folytatódik tovább. A múltbéli sebek felszakadása a jelenben is erőt kell hogy adjon, megerősítést hibben és nemzetben*” (Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár).

Varga Gabriella összeállítás